

Hibru

Yom whê bapia dindec sa-ŋga

Naŋmalac naŋ to bapia dindec, naŋ to ndê ḥaē dom, magoc iŋ kēyalê lau Israel-ŋga si lēŋ ti sakiŋ akwa, ma yom naŋ sêto yêc Yom Léŋsêm Akwa, naŋ tidôŋ. Lau ḥatô gauc gêm bu mboe Banabas to, ma ḥatô gauc gêm bu ḥgac daŋ ḥaē Apolos to, tigeŋ yac tanyalê dom bu asa solop to bapia dau.

Bapia dindec hêganôŋ lau Israel-ŋga naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu Kilisi. Lau dau sêtap kisa daêsam sa tu ḥac si sêkêŋ whiŋ-ŋga, dec ḥatô gauc gêm bu sêmbu sêtêŋ si lêŋ akwa sem akiŋ Anötö-ŋga sêndi. Tu dinaŋ-ŋga, naŋmalac naŋ to bapia dindec, naŋ bu puc ḥac si sêkêŋ whiŋ Kilisi dôŋ. Iŋ tôt asê tiawê bu Yisu ndê waê hôc gêlêc Anötö ndê aŋela si, ma hôc gêlêc Moses ndê bocdinaŋ. Ma Yisu iŋ ti dabuŋsiga atu pwac wakuc-ŋga, naŋ hôc gêlêc lau Israel-ŋga si lau dabuŋsiga pwac akwa-ŋga su. Ma Yisu ndê sakiŋ pwac wakuc-ŋga dau, hôc gêlêc dabuŋsiga pwac akwa-ŋga si sakiŋ su bocdinaŋ.

Bapia dindec whê sa bu lêŋ tigeŋ yêc bu lau sêti lau gitêŋ yêc Anötö aŋgô-ŋga, naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu Kilisi dau. Tu dinan-ŋga dec naŋmalac naŋ to bapia dindec, naŋ bu êŋgilil lau bu sêsap si sêkêŋ whiŋ Yisu dôŋ ḥanga. Iŋ to yom pi lau hoŋ naŋ sêkêŋ whiŋ Anötö têŋ Abraham ndê têm ma meŋ, ma toc ḥac sa ti dôhôŋ ḥayham bu lau têm kwahic dec-ŋga sêŋkuc. Ma iŋ tôt lêŋ ḥayham têŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋga bu sêlhac ḥaŋga têŋ ndoc ḥawapac me kisa tap ḥac sa, ma sêsap mêtê atac whiŋ asidôwai-ŋga dôŋ.

Yisu tôt Anötö ndê ḥawasi asê

1 ¹Muŋ-ŋga Anötö hoc iŋ ndê yom asê têŋ abanji Israel-ŋga tidim daêsam ma ḥalêŋ daêsam, ḥa iŋ ndê lau propet. ²Magoc tinjambu iŋ kékij iŋ dau Atuŋgac sip nom meŋ, ma Atu dau hoc Anötö ndê yom asê têŋ yac. Anötö kêŋ undambê ti nom ma gêŋ hoŋ ḥa Atu dau, ma kêŋ iŋ ti ḥadau bu wêkaiŋ gêŋ hoŋ. ³Atu dau ndê yom ḥa-ŋaclai yob gêŋ hoŋ, ma ti ḥac si ḥahu sêmbo-ŋga. Iŋ kôc Damba Anötö aŋgô solop, ma dalic Anötö ndê ḥawasi atu yêc iŋ. Iŋ sip nom meŋ ma kêmasaŋ lêŋ bu êŋgwasiŋ yac neŋ mêtê sac ḥa adômbwi su, goc mbu pi undambê gi ndöc Anötö ḥaclai ti ḥawasi ḥadau ndê andô-ŋga.

Anötö toc Atu sa hôc gêlêc ajela su

⁴Ijalêj dinaj Anötö toc iŋ ndê Atu sa hôc gêlêc ajela hoŋ su, ma nae ti waê naŋ Anötö kêŋ têŋ iŋ, naŋ hôc gêlêc ajela hoŋ si su bocdinaŋ. ⁵Gauc nem yom naŋ Anötö gic bata pi kiŋ naŋ oc wêkaiŋ Dawid ndê pôŋ kiŋ-nga, naŋ sêto yêc bocdec bu:

Acsalô lec am ti aö neŋ atunŋac solop, ma aö gati am Damam.

[BW 2:7]

Ma sêto yom kaiŋ tigeŋ pi iŋ bocdec bu:

Aö watı iŋ Damba, ma iŋ oc ti aö Atunŋac.

[2 Sam 7:14]

Yom lu dinaj gic waê Anötö Atu solop, magoc Anötö sôm yom kaiŋ dinaj pi ajela daŋ dom.

⁶Ma têŋ ndoc Anötö kêkiŋ Atu mbêc dau sip nom meŋ, naŋ iŋ sôm yom pi iŋ tôm sêto yêc bocdec bu:

Anötö ndê ajela hoŋ sêpôŋ haduc têŋ iŋ ma sêtoc iŋ sa sêndic
ŋawaâ.

[Diut 32:43 LXX]^a

⁷Ajela dau sem akiŋ Anötö, tôm yom naŋ iŋ sôm pi ŋac bocdec bu:

Iŋ kêkiŋ iŋ ndê ajela bu sênen akiŋ iŋ gitôm mbu ma gitôm ya
ŋawahô.

[BW 104:4]

⁸Magoc iŋ toc iŋ Atunŋac sa kêlêc, ma sôm yom pi iŋ bocdec bu:

O Anötö, am nem gôliŋ oc yêc titêm-titêm, ma am oc nem gôliŋ am
nem lau ti lêŋ gitêŋ eŋ.

⁹Am tac whiŋ lêŋ gitêŋ ma tec lêŋ sac, ma tu dinan-ŋga dec Anötö,
am nem Anötö, toc am sa hôc gêlêc nem asidôwai hoŋ su, ma kêŋ
atac ŋayham kêsalê am ahuc, gitôm iŋ kêc ndip kwi pi am e gêm
am ahuc.

[BW 45:6-7]

¹⁰Ma sêto yom daŋ tiyham pi Atunŋac, naŋ yêc bocdec bu:

O Pômdau, têŋ têm ŋamata-ŋga andô, am kêmasaŋ nom ti gêŋ
hoŋ, ma undambê iŋ am amam ŋa-gweleŋ. ¹¹Nom ti undambê
oc sêniŋga, magoc am oc mbo. Gameŋ lu dinaj oc sêtisac gitôm
ŋakwê akwa. ¹²Am oc kôc undambê ti nom su, tôm ŋamalac daŋ
kôc ndê ŋakwê akwa su ma kêlhuŋ sa. Tigeŋ am oc nem daôm
kwi dom, ma am nem têm mbo-ŋga oc pacndê dom bocdinaŋ.

[BW 102:25-27]

¹³Ma yom daŋ tiyham Anötö sôm gic waê iŋ Atunŋac bocdec bu:

Am ndöc aö amaŋ andô-ŋga e nditôm aö wakêŋ nem ŋacyo sêsoc am
gahim ŋapu.

[BW 110:1]

^a **1:6** Yom naŋ sêto yêc Yom Léŋsêm Akwa, naŋ sêto ŋa Yom Hibru, ma tijambu lau Israel-ŋga sem kwi sip Yom Grik, ma sêsam translesen dau bu ‘Septuagint.’ Mac bu alic ‘LXX’ yêc whiŋ ŋabatiŋ daŋ ŋanamba, naŋ tōc asê bu yom dau meŋ akêŋ Septuagint. Têm ŋatô yom naŋ yêc Septuagint ma yom naŋ yêc Hibru Baibel sêso dau.

Iŋ sôm yom kaiŋ bocdinaŋ pi aŋela si daŋ dom. Mba! ¹⁴Anötö ndê aŋela ɣac ɣalau naŋ sem akiŋ iŋ, ma iŋ kēkiŋ ɣac bu sênenem akiŋ lau naŋ sêwêkaiŋ mwasiŋ sêndöc tali-ŋga.

Dayob dauŋ bu daso mwasiŋ dandöc taŋli-ŋga dom

2 ¹Tu dinaŋ-ŋga dec yom naŋ Anötö ndê Atu hoc asê, ma yac dangô ɣawaâsu, naŋ dakôc tidôŋ lhac neŋ gauc ɣapaŋ, bu daso Anötö ndê mwasiŋ dom. ²Gauc nem abanji Israel-ŋga naŋ aŋela sêhoc Anötö ndê yomsu asê têŋ ɣac. Yom dau iŋ yom ɣambwa dom. Bu ɣac si asa naŋ kêgilî yomsu dau ɣadaŋ, me dangapêc têŋ Anötö, naŋ tap ɣagêyô sa tu gêŋ dinaŋ-ŋga. ³Bocdinaŋ yac lau têm kwahic dec-ŋga bu dapuc dômwêŋ Anötö ndê mwasiŋ atu naŋ kôm tu nem yac si-ŋga, dec ɣalêŋ mba bu dalhö su yêc iŋ ndê matôc. Pômdau Yisu hoc yom asê pi mwasiŋ dau su, ma lau naŋ sêŋgô sa iŋ whasuiŋ solop, naŋ sic dulu têŋ yac ma sêpuc dôŋ bu yomandô. ⁴Ma Anötö dau puc yom dau dôŋ bocdec bu. Iŋ kêŋ ɣaclai têŋ lau naŋ sêhoc yom dau asê bu sêkôm gêŋ dalô ti gêŋ atu-tu tidaudau, ma iŋ puc ɣac dôŋ ɣa ɣalau Dabuiŋ ndê mwasiŋ tidaudau, naŋ gic sam têŋ ɣac tôm iŋ ndê atac whiŋ.

Yisu meŋ ti ɣamalac bu kôm Anötö ndê lêŋ nem yac si-ŋga ɣandô sa

⁵Yom pi têm wakuc, naŋ yac asôm asê su. Ma têŋ ndoc dau meŋ sa, naŋ goc aŋela daŋ oc sênenem gôliŋ dom. ⁶Magoc gauc nem yom naŋ ɣamalac daŋ sôm têŋ Anötö, naŋ sêto yêc bocdec bu:

Yac ɣamalac yac sake dec am gauc gêm yac ɣapaŋ?

Ma tu sake-ŋga am yob Adam ndê wakuc yac?

⁷Ʉawasi ti waê naŋ am kêŋ têŋ yac, naŋ kêpiŋ bu tap aŋela dau si sa.

⁸Ma am kêŋ gêŋ hoŋ sêšôc yac ɣapu.

[BW 8:4-6]

Yom naŋ sôm bu Anötö kêŋ gêŋ hoŋ sêšôc yac ɣamalac ɣapu, naŋ hêganôŋ gêŋ hoŋ naŋ Anötö kêŋ. Tigeŋ kwahic dec dalic gitôm gêŋ hoŋ sêšôc yac ɣapu su dom. ⁹Magoc yac dalic Yisu, naŋ Anötö kêkiŋ sip nom meŋ, dec hu ndê waê naŋ hôc gêlêc aŋela si su, naŋ siŋ, ma meŋ ti ɣamalac. Ma iŋ mbac ndu tu lau hoŋ si sac-ŋga, kêkuc Anötö ndê lêŋ êmwasiŋ lau-ŋga, dec Anötö uŋ iŋ sa tiyham, ma kêŋ waê ti ɣawasi atu têŋ iŋ. ¹⁰Bu Anötö tac whiŋ bu êmasaŋ lêŋ bu lau daêsam sêti iŋ atuŋgaci ti atuwêi, ma sêtap iŋ ndê ɣawasi sa. Ma lêŋ dau ɣandô sa bocdec bu, Yisu ti ɣamalac ma hôc ɣandê atu e mbac ndu. Ma ɣalêŋ dinaŋ Anötö gêlic iŋ gitôm solop bu ti ɣadau nem lau si-ŋga. Anötö kêmasaŋ gêŋ hoŋ, ma gêŋ hoŋ sêmbo tu iŋ-ŋga, ma bocdinaŋ lêŋ kaiŋ dinaŋ gic iŋ ɣawaâsolop.

¹¹Yisu kêkuc lêŋ dinaŋ bu kôm lau sêti dabuŋ, ma lau naŋ sêti dabuŋ kwahic dec sêsam Anötö bu ɣac si Damba sêwhiŋ iŋ. Tu dinaŋ-ŋga Yisu maya dau dom bu sam ɣac bu iŋ ndê asii ti lhuwêi. ¹²Tôm yom naŋ sêto yêc, naŋ sôm bocdec bu:

Aö oc wahoc am nem waêm asê têŋ aö neŋ asidôwai ti lhuŋwêi,
ma wanem wê wampiŋ am-ŋga yêc gôlôwac dabuŋ aŋgô-ŋga.

[BW 22:22]

13 Ma yom daŋ tiyham sôm:

Aö oc wakêŋ whiŋ Anötö.

[Ais 8:17]

Ma daŋ tiyham yêc bocdec bu:

Alic aö dec galhac gawhiŋ balêkoc naŋ Anötö kêŋ têŋ aö. [Ais 8:18]

14 Balêkoc naŋ Yisu sôm yom dinaŋ hêganôŋ ŋac, naŋ ŋamalac ti dac ma ŋamsôm. Tu dinaŋ-ŋga dec iŋ ti ŋamalac gitôm ŋac, ma mbac ndu gitôm ŋamalac. Ma iŋ ndê mbac ndu ma tisa akêŋ lau batê-ŋga ŋa-ŋahu andô, naŋ bu ku Sadaŋ, naŋ ti ŋaclai dambac ndu-ŋga ŋadau, naŋ dulu.

15 Ma lau naŋ sêtöc dambac ndu e gêŋ dau kôm ŋac sêmbo sêtöm lau naŋ sêndöc gapocwalô ŋapanj, naŋ Yisu ndê gweleŋ dinaŋ kêgapwêc ŋac su.

16 Gêŋ dau tôc dau yêc awê bu iŋ kôm tu bu nem aŋela sa-ŋga dom, magoc iŋ kôm bu nem Abraham ndê wakuc sa. **17** Iŋalêŋ tigeŋ yêc bu Yisu nem iŋ ndê asii ti lhuŋwêi nom-ŋga sa ŋapep, ma nem akiŋ ŋac yêc Anötö aŋgô-ŋga gitôm dabuŋsiga ŋayham naŋ tôm bu tawalô ŋac, ma tôm bu êmasaŋ lêŋ bu Anötö suc ŋac si sac kwi-ŋga. Ma ŋalêŋ dau bocdec, têŋ ndoc iŋ mbo nom, naŋ iŋ ti ŋamalac ma mbo gitôm ŋac, ma kêsahê gêŋ hoŋ gitôm ŋac sêŋsahê. **18** Bu iŋ dau kêsahê ŋawapac lêtöm-ŋga su, ma tu dinaŋ-ŋga iŋ gitôm bu nem yac lau nom-ŋga sa têŋ ndoc lêtöm tap yac sa.

Yisu ndê waê hôc gêlêc Moses ndê su

3 **1** Bocdinaŋ aneŋ asidôwai dabuŋ, naŋ datap Anötö ndê galem undambê-ŋga sa dawhiŋ dauŋ, akôc gauc pi Yisu. Iŋ têŋ yac meŋ gitôm aposel gêm Anötö aŋgô, ma ti yac neŋ ɏdabuŋsiga atu naŋ kalhac Anötö aŋgô-ŋga tu yac-ŋga, tôm yom naŋ yac dakêŋ whiŋ ti dahoc asê. Kwahic dec aö bu wasôm têŋ mac bu akêŋ iŋ lhac nem gauc ŋamata.

2 Anötö kêyaliŋ Yisu sa ma iŋ gêm ndê gweleŋ ŋapep e gic dabij, tôm Moses gêm iŋ ndê gweleŋ ma gêm akiŋ Anötö ndê lau Israel-ŋga ŋapep ej. **3** Magoc Anötö po Yisu ndê waê sa hôc gêlêc Moses ndê su, ma tu dinaŋ-ŋga dec akêŋ Yisu lhac nem gauc ŋamata. Iŋalêŋ tigeŋ, yac datoc ŋamalac naŋ kwê andu, naŋ sa hôc gêlêc andu naŋ iŋ kwê, naŋ su. **4** Bu andu daŋ dau kwê andu dom, ŋamalac kwê-ŋga mbo. Magoc gêŋ hoŋ ŋahu, naŋ Anötö dau.

5 Moses kôm iŋ ndê gweleŋ hoŋ ŋapep mbo Anötö ndê lau Israel-ŋga ŋalôm, ma hoc yom asê gwanaŋ pi gêŋ naŋ tiŋambu Anötö oc tôc tiawé. Iŋ kôm gweleŋ dau gitôm Anötö ndê ŋgac akiŋ ŋambwa. **6** Magoc Kilisi iŋ Anötö ndê Atuŋgac solop, ma kôm ndê gweleŋ ŋapep ma yob Anötö ndê lau gitôm ŋac si ŋagôlôn. Ma yac bu dasap neŋ dakêŋ whiŋ dôŋ ŋaŋga ti neŋ ŋalôm pêŋ dôŋ, ma mayaŋ dauŋ dom pi mwasiŋ naŋ taŋkwê bu datap sa tu Yisu-ŋga, dec yac oc dati Anötö ndê lau solop.

Puc dasap nej dakēŋ whiŋ dōŋ-ŋga

⁷Tu dinaj-ŋga dec akôc gauc ḥapep pi yom naŋ Iŋalau Dabuiŋ sôm, naŋ sêto yêc bocdec bu:

Acsalô lec mac bu aŋgô Anötö awha, ⁸naŋ ayob bu asôŋ daŋamsuŋ ahuc têŋ iŋ dom, tôm lau Israel-ŋga sêkôm têŋ ndoc sêtap lêtôm sa, ma sêli dau sa têŋ iŋ yêc gameŋ sawa. ⁹Yêc dinaj mac apami sêlic gêŋ dalô naŋ aö gakôm têŋ ḥac gitôm yala 40, tigeŋ sêtec aö ma sêŋsahê aö ḥapaŋ ḥa ḥac si mêtê sac.

¹⁰Tu dinaj-ŋga dec aö atac ḥandê têŋ lau têm dinaj-ŋga, ma gasôm têŋ dauŋ, “Ḥac si ḥalôm ḥadandi ḥapaŋ, ma sêsap aö dôŋ dom. Ma sêsa anej lêŋ dom.”

¹¹Ma tu anej atac ḥandê-ŋga dec kamatiŋ yom tidôŋ bocdec bu, “Ḥac oc sêtap têm naŋ aö kayaliŋ sa tu sêŋwhaŋ dau-ŋga, naŋ sa dom.”

[BW 95:7b-11]

¹²Bocdinaj anej asidôwai, mac tigeŋ-tigeŋ ayob daôm bu mêtê sac êŋgalôm nem ḥalôm e akêŋ whiŋ gwalec, ma akac daôm su yêc Anötö Tali ḥadau dom. ¹³Aŋgilí nem asidôwai hoŋ bu sêsap lêŋ gitêŋ dôŋ ma sêyob dau têŋ mêtê sac, bu kôm ḥac si daŋ ndê ḥalôm ḥadandi sa e iŋ hu Anötö ti ndê lêŋ siŋ dom. Akôm bocdinaj tôm bêc hoŋ, bu Anötö kêŋ ḥasawa têŋ yac bu dasôc iŋ ndê yom ḥapu têŋ têm kwahic dec-ŋga. ¹⁴Bu têŋ têm yac dakêŋ whiŋ tiwakuc, naŋ dalhac ḥanya ma taŋkwê Yisu ti dakêŋ whiŋ iŋ ti nej ḥalôm sambuc. Magoc yac bu dakôm bocdinaj dom e dahu nom dindec siŋ, dec oc tôm dom bu dawékaiŋ Anötö ndê mwasiŋ atu, naŋ gic lau naŋ sêti Kilisi ndê, naŋ ḥawaé. ¹⁵Gauc nem yom naŋ Anötö sôm bocdec bu:

Acsalô lec mac bu aŋgô Anötö awha, naŋ ayob bu asôŋ daŋamsuŋ ahuc têŋ iŋ dom, tôm lau Israel-ŋga sêkôm têŋ ndoc sêli dau sa têŋ iŋ.

[BW 95:7b-8]

¹⁶Aŋgô su naŋ! Lau naŋ sêŋgô Anötö awha magoc sêli dau sa têŋ iŋ, ḥac asa? Ḥac lau naŋ Moses wê ḥac sêsa akêŋ gameŋ Isip-ŋga sêmeŋ.

¹⁷Ma lau naŋ Anötö tac ḥandê têŋ ḥac gitôm yala 40, ḥac asa? Ḥac lau naŋ sêkôm sac ḥapaŋ, ma sêmbac ndu sêyêc gameŋ sawa. ¹⁸Ma lau bocke dec Anötö kêmatiŋ yom tidôŋ pi ḥac, ma sôm bu ḥac oc sêtap têm naŋ iŋ kêyaliŋ sa tu sêŋwhaŋ dau-ŋga, naŋ sa dom? Iŋ sôm yom dinaj hêganôŋ lau naŋ daŋgapêc têŋ iŋ. ¹⁹Yom dau tôt tiawê têŋ yac bu ḥac sêtôm dom bu sêtap iŋ ndê têm sêŋwhaŋ dau-ŋga sa, ḥahu bu ḥac sêkêŋ whiŋ dom.

Anötö oc kêŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋga sêŋwhaŋ dau

4 ¹Yom naŋ Anötö gic bata pi têm tu iŋ ndê lau sêŋwhaŋ dau-ŋga, naŋ gacgeŋ yêc. Tu dinaj-ŋga dayob dauŋ ḥapep bu Anötö lic yac hoŋ datôm bu datap mwasiŋ dau sa, ma yac nej daŋ so gêŋ dau dom.

²Bu ɻawaâ ɻayham pi gêj naŋ Anötö gic bata, naŋ yac daŋgô su, gitôm abanji Israel-ŋga sêŋgô yom naŋ iŋ gic bata têŋ ɻac. ɻac sêŋgô, magoc sêkêŋ whiŋ dom, ma bocdinaj yom dau gêm ɻac sa dom. ³Bu yac lau naŋ dakêŋ whiŋ, naŋ datôm bu datap Anötö ndê mwasiŋ taŋwhaŋ dauŋ-ŋga sa, magoc lau naŋ sêkêŋ whiŋ dom, naŋ oc sêso, tôm Anötö ndê yom naŋ sêto yêc bocdec bu:

Tu aneŋ atac ɻandê-ŋga dec kamatiŋ yom tidôŋ bocdec bu, “ɻac oc sêtap têm naŋ aö kayaliŋ sa tu sêŋwhaŋ dau-ŋga, naŋ sa dom.”

[BW 95:11]

Têm dau Anötö kêmatiŋ tidôŋ têŋ ndoc iŋ kêŋ undambê ti nom, ma gic dabiŋ gêj hoŋ. ⁴Bu yêc Anötö ndê yom naŋ sêto yêc, naŋ sêto yom daŋ pi bêc ti-7-ŋga bocdec bu:

Têŋ bêc ti-7-ŋga Anötö ndê gweleŋ hoŋ pacndê, ma iŋ kêwhaŋ dau.

[Gen 2:2]

⁵Ma iŋ sôm yom pi lau daŋgapêc, tôm yom naŋ gato yêc ɻahô-ŋga su, naŋ yêc bocdec bu:

ɻac oc sêtap têm naŋ aö kayaliŋ sa tu sêŋwhaŋ dau-ŋga, naŋ sa dom.

[BW 95:11]

⁶Bocdinaj Anötö ndê mwasiŋ taŋwhaŋ dauŋ-ŋga gacgeŋ yêc tu bu lau têm kwahic dec-ŋga sêtap sa-ŋga. Anötö gic bata mwasiŋ dau têŋ abanji Israel-ŋga, ma sêŋgô ɻawaâ ɻayham pi gêj dau, magoc sêtap sa dom, ɻahu bu ɻac daŋgapêc têŋ iŋ. ⁷Ma tiŋambu yala daësam ginga su, goc Anötö sôm ndê yom sa Kij Dawid whasuŋ, tôm gato su bocdec bu:

Acsalô lec mac bu angô Anötö awha, naŋ ayob bu asôŋ daŋjamsuŋ
ahuc têŋ iŋ dom.

[BW 95:7b-8]

Gêj dau tôt asê bu Anötö kêmatiŋ têm wakuc bu lau sêŋgô iŋ awha ma sêšôc ɻapu, dec sêtap iŋ ndê mwasiŋ sêŋwhaŋ dau-ŋga sa. Ma têm dau, iŋ bêc dau dindec.

⁸Yom hoŋ dinaŋ hêganôŋ têm naŋ Josua wê abanji Israel-ŋga sêšôc gameŋ Kanan-ŋga si dom. Bu bocdinaj, dec Anötö oc sôm yom tiŋambu, pi têm daŋ tiyham tu dakêŋ daŋaŋ iŋ ndê awha-ŋga lec dom. ⁹Tu dinaŋ-ŋga taŋyalê bu Anötö ndê lau si têm sêŋwhaŋ dau-ŋga gacgeŋ yêc, tôm bêc ti-7-ŋga naŋ Anötö dau kêwhaŋ dau. Ma yac lau têm kwahic dec-ŋga datôm bu datap têm dau sa. ¹⁰Bu asa naŋ tap Anötö ndê mwasiŋ êŋwhaŋ dauŋ-ŋga sa, naŋ kêwhaŋ dau yêc iŋ dau ndê gweleŋ,^b tôm Anötö dau kêwhaŋ dau têŋ ndoc iŋ ndê gweleŋ kêŋ undambê ti nom-ŋga pacndê.

^b 4:9-10 Lau daësam gauc gêm bu yom dau hêganôŋ lau sêmbac ndu ma sêŋwhaŋ dau yêc gweleŋ nom-ŋga lec dom. Iŋ hêganôŋ lau naŋ sêtap Anötö ndê mwasiŋ nem ɻac si-ŋga sa, ma sêŋyalê bu iŋ gêlic ɻac tôm lau gitêŋ tu ɻac si sêkêŋ whiŋ-ŋga. Bocdinaj sêŋwhaŋ dau yêc gweleŋ naŋ ɻac dau sêkôm muŋ-ŋga, naŋ sênsahê bu sêti lau gitêŋ ɻa ɻac dau si licwalô, ma ɻa lêŋ yomsu-ŋga.

11 Tu dinaŋ-ŋga dec taŋsahê ŋaŋga bu datap mwasin dinaj sa, ma dayob daŋŋ ŋapep bu yac neŋ daŋŋ dangapêc têŋ Anötö ndê yom, ma peŋ tôm abaŋi Israel-ŋga dom.

12 Yac datôm dom bu taŋsau Anötö. Bu iŋ ndê yom iŋ gitôm gêŋ tali, ma kôm gweleŋ ti ŋaclai mbo. Yom dau iŋ ŋamata hôc gêléc bieŋ ŋamata daŋŋ lu-lu su, naŋ gitôm bu kuŋ yac ma sê yac neŋ ŋalôm ŋagêŋ hoŋ kic-kic. Ma ŋalêŋ tigeŋ Anötö ndê yom gitôm bu êŋsahê yac neŋ gauc ti gêŋ hoŋ naŋ yêc yac neŋ ŋalôm ma kôm gweleŋ pi yac neŋ gatuŋ. 13 Gêŋ nom-ŋga me undambê-ŋga daŋŋ oc tôm bu siŋ dau têŋ Anötö dom. Kwahic dec iŋ gêlíc gêŋ hoŋ yêc awê eŋ, ma têŋ têm ŋambu-ŋga yac tigeŋ-tigeŋ oc dalhac iŋ aŋgô-ŋga bu dawhê gêŋ hoŋ naŋ dakôm, naŋ sa têŋ iŋ.

Yisu ti yac neŋ dabuŋsiga atu

14 Yac neŋ dabuŋsiga atu mbo, naŋ Yisu, Anötö Atu dau. Iŋ pi undambê gi su ma kalhac Anötö aŋgô-ŋga. Bocdinaŋ iŋ ŋayham bu yac gauc nem iŋ ŋapaŋ tu bu puc yac dôŋ ma dasap yom ŋandô naŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋga sêhoc asê pi Kilisi, naŋ dôŋ ŋaŋga. 15 Bu yac neŋ dabuŋsiga dau kêshâh lêtôm ti saê hoŋ tôm yac taŋsahê, magoc iŋ kôm sac daŋŋ dom. Bocdinaŋ dec iŋ gitôm andô bu tawalô yac ma nem yac sa. 16 Tu dinaŋ-ŋga datigasuc yac neŋ mwasin ŋadau Anötö ti neŋ atac pa su, tu bu datap iŋ ndê tawalô sa-ŋga, ma tu datap iŋ ndê mwasin sa bu puc yac dôŋ têŋ têm bocke naŋ lêtôm me saê tap yac sa.

Yom pi dabuŋsiga nom-ŋga

5 1 Lau Israel-ŋga sêŋyaliŋ lau sa sêti si dabuŋsiga atu-tu bu sênenem akiŋ Anötö sênenem ŋac aŋgô, ma bu sêkêŋ da tidau-tidau ma da ya ô lau si sac ŋagêyô-ŋga. Ma ŋac bocke naŋ sêŋyaliŋ iŋ sa ti dabuŋsiga atu, naŋ ŋamalac gitôm iŋ ndê asidôwai Israel-ŋga. 2 Iŋ ndê gauc ti licwalô gitôm ŋac si, ma bocdinaŋ iŋ gitôm bu tawalô ti kôm mêtê malô têŋ lau gauc pôc ma lau naŋ sêŋkuc Anötö ndê lêŋ ŋapep dom. 3 Ma tu iŋ gitôm iŋ ndê asidôwai nom-ŋga, dec iŋ gic waê bu kêŋ da ya ô dau ndê sac ŋagêyô, ma tu lau si-ŋga bocdinaŋ. 4 Gweleŋ dabuŋsiga-ŋga iŋ gweleŋ tiwaê, ma oc tôm dom bu ŋamalac daŋŋ kôc gweleŋ dau sa tôm iŋ dau ndê atac whiŋ. Anötö bu êŋyaliŋ iŋ sa tôm iŋ kêgalêm ti kêyaliŋ Aron sa, dec oc tôm bu iŋ ti dabuŋsiga atu.

Kilisi ndê gweleŋ dabuŋsiga-ŋga

5 ŋalêŋ tigeŋ Kilisi po dau sa bu ti dabuŋsiga atu dom. Magoc Anötö dau kêyaliŋ iŋ sa, ma sôm yom têŋ iŋ, tôm sêto yêc bocdec bu:

Acsalô lec am ti aö neŋ atuŋgac solop, ma aö gati am Damam.

[BW 2:7]

6 Ma Anötö ndê yom daŋŋ tiyham naŋ sôm têŋ Kilisi bocdec bu:

Am dabuŋsiga mbo ŋapanŋ-ŋga, naŋ kékuc dabuŋsiga atu
Melkisedek.^c

[BW 110:4]

⁷Têŋ ndoc Yisu meŋ mbo nom tôm ŋamalac, naŋ iŋ teŋ mbec daêsam ti tasulu, ma mbwêc awha atu têŋ Anötö, naŋ ndê ŋaclai yêc tôm bu êngaho iŋ su yêc ŋandê dambac ndu-ŋga. Ma tu iŋ toc Anötö sa ma sôc iŋ ndê yom hoŋ ŋapunga, dec Anötö kôc iŋ ndê mbec sa. ⁸Yisu iŋ Anötö ndê Atu yomandô, tigeŋ iŋ meŋ ti ŋamalac, ma ŋandê naŋ iŋ hôc dec kêdôhôŋ iŋ pi lêŋ daŋaj wambu Anötö-ŋga. ⁹Lêŋ dinaj gic dabiŋ iŋ bu ti lau naŋ daŋga wambu iŋ, naŋ si ŋahu sêtap Anötö ndê mwasiŋ nem ŋac si, ti sêndöc tali ŋapanŋ-ŋga sa. ¹⁰Ma bocdinaj dec Anötö kêyalin iŋ sa ti lau si dabuŋsiga atu, naŋ kékuc Melkisedek.

Dayob daŋ bu dakêŋ whiŋ tôm balêkoc dedec ŋapanŋ dom

¹¹Yom daêsam yêc tu yac asôm pi Melkisedek lu Kilisi-ŋga, magoc yac alic bu mac nem daŋamsuŋ kwa ŋangga, ma oc tôm dom bu mac aŋyalê yom dau ŋapep. ¹²Bu mac akêŋ whiŋ ŋasawa baliŋ su, ma oc tôm bu mac andôhôŋ yom ŋandô pi Kilisi têŋ lau ŋatô. Magoc mbasi. Mac nem gauc sa dom pi Anötö ndê yom naŋ sêndôhôŋ têŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋga wakuc, ma tu dinaj-ŋga mac apônda lau bu sêndôhôŋ mac tiyham. Mac atôm balêkoc dedec naŋ sêñom su ŋapanŋ, ma sêtôm dom bu sêneŋ gö me bockoc. ¹³Ma lau naŋ sêtôm balêkoc dedec naŋ sêñom su ŋambwa, naŋ sêtôm dom bu sênyalê mêtê bocke iŋ mêtê gitêŋ me mêtê sac. ¹⁴Magoc lau naŋ sêsap Anötö ndê yom dôŋ ma sêndôhôŋ ŋapanŋ, naŋ sêtôm bu sênyalê ŋayham ma sac, ma sêtôm lau atu-tu naŋ sêneŋ gêŋ daneŋ-ŋga ŋangga.

6 ¹⁻²Gauc nem yom pi Kilisi naŋ tandôhôŋ têŋ lau naŋ sêkêŋ whiŋ tiwakuc. Tandôhôŋ ŋac bu sêñem si ŋalôm kwi, ma sêhu mêtê sac naŋ gic waê bu sêneŋga, naŋ siŋ, ma sêkêŋ whiŋ Anötö. Tandôhôŋ ŋac pi busangu ma pi mêtê dakêŋ amaj sac lau-ŋga, yom datisa akêŋ lau batê-ŋga, ma yom pi Anötö ndê bêc êmatôc lau-ŋga, naŋ iŋ oc kic ŋac si yom pi gameŋ bocke bu sêndöc ŋapanŋ-ŋga. Magoc yom hoŋ dinaj gic lau sêkêŋ whiŋ-ŋga wakuc ŋawaê, ma aö tac whiŋ bu dasôm yom kaiŋ dinaj ŋapanŋ dom. Aö tac whiŋ bu dalom yom naŋ gic lau sêkêŋ whiŋ ŋaŋga-ŋga ŋawaê. ³Ma Anötö bu lic ŋayham, dec yac oc dakôm bocdinaj.

Puc dahu neŋ dakêŋ whiŋ siŋ dom-ŋga

⁴ ŋamalac naŋ bu kêŋ whiŋ Yisu, magoc tiŋambu puc dômbwê iŋ, naŋ dec oc ŋalêŋ ŋawapac bu danem iŋ kwi tiyham. Yomandô. Asa naŋ

^c 5:6 Aron ti lau Israel-ŋga si dabuŋsiga hoŋ sêsa akêŋ Liwai ndê toŋ, magoc Yisu sa akêŋ Juda ndê toŋ kékuc iŋ apangac Kij Dawid. Melkisedek bocdinaj iŋ sa akêŋ Liwai ndê toŋ dom. Iŋ Kij Salem-ŋga (alic Gen 14:18), magoc Anötö sam iŋ bu Anötö ŋaclai ti ŋawasi ŋjadau ndê dabuŋsiga. Tu dinaj-ŋga dec ŋac naŋ to Hibrusam Yisu bu dabuŋsiga kékuc Melkisedek.

kéyalê Kilisi ndê ɻawaâ ɻayham tidôŋ su, ma tap mwasiŋ undambê-
 ɻga sa, ma kôc ɻalau Dabuŋ su, ⁵ma ɻgô Anötö ndê yom ma kêsahê bu
 yom ɻayham, ma gêlic Anötö ndê ɻaclai atu naŋ iŋ oc tōc tiawê têŋ tém
 ɻambu-ɻga, ⁶magoc tiŋambu tec gêŋ hoŋ dinaj ma hu ndê kêŋ whiŋ siŋ,
 dec oc ɻalêŋ ɻawapac bu danem iŋ kwi tiyham. Bu iŋ kêsahê mwasiŋ hoŋ
 dinaj su, magoc tiŋambu puc dômbwê, naŋ tôm iŋ dau bu ndic Anötö
 ndê Atu pi a gicso tidim tilu-ɻga, ma su iŋ susu yêc lau hoŋ aŋgô-ɻga. Ma
 tu dinaj-ɻga dec iŋ gic waâ bu ninga.

⁷ɻamalac naŋ kêsahê Anötö ndê mwasiŋ tidau-tidau, ma sa ndê lêŋ
 kékuc Anötö ndê atac whiŋ, naŋ gitôm ôm naŋ u gic sip ɻapaŋ e gêm
 ɻandô ɻayham tu ɻadau-ɻga. Anötö oc nem mbec ɻamalac kaiŋ dinaj.
⁸Ma ôm naŋ u gic sip ɻapaŋ, magoc kwaŋ ɻakwa-ɻakwa ɻambwa hôc
 ahuc, naŋ ôm ɻadau oc lic bu nom sac, ma pucbo iŋ bu tisac, ma kêŋ ya
 neŋ su.

⁹O yac mba lau atac whiŋ-ɻga, yac asôm yom dinaj bu akêŋ puc mac,
 magoc yac akêŋ whiŋ bu mac oc asa nem lêŋ ɻapep, ma akôm mêtê naŋ
 gic lau naŋ sêtap Anötö ndê mwasiŋ nem ɻac si-ɻga sa su, naŋ ɻawaâ.
¹⁰Bu Anötö kôm mêtê gitêŋ ej, ma gweler naŋ mac akôm ɻapaŋ am iŋ
 aŋgô, tu bu anem akiŋ lau dabuŋ, ma atôc nem atac whiŋ ɻac-ɻga asê,
 naŋ iŋ oc tôm dom bu êŋlhiŋ siŋ. ¹¹Yac atac whiŋ bu mac lau tigeŋ-tigeŋ
 asap nem lêŋ ɻayham dinaj dôŋ ɻapaŋ. Akôm bocdinaŋ e mac nem têm
 ambo nom-ɻga pacndê, dec mac oc atap mwasiŋ atu naŋ mac akêŋ batam
 ambo, naŋ sa. ¹²Yac atec bu mac lic ɻakam sa e mac nem akêŋ whiŋ
 ɻandô mba. Akôc gauc pi lau naŋ sêlhac ti atac lu-lu dom, ma sêsap si
 sêkêŋ whiŋ dôŋ e sêtap mwasiŋ atu naŋ Anötö gic bata têŋ ɻac, naŋ sa.
 Aŋkuc lau kaiŋ dinaj si lêŋ, bu iŋ dôhôŋ ɻayham.

Yom naŋ Anötö gic bata, naŋ tidôŋ su

¹³Gauc nem yom naŋ Anötö gic bata têŋ Abraham. Anötö puc yom dau
 dôŋ ɻa iŋ dau ndê ɻaê, ɻahu bu ɻaê daŋ naŋ hôc gêlêc iŋ ndê ɻaê su, naŋ
 yêc dom. Iŋ gic bata yom têŋ Abraham, tôm sêto yêc bocdec bu:

¹⁴Yomandô aö wanem mbec am, ma wakôm am nem wakuc sêŋsôwec
 sêti daêsam ɻandô. [Gen 22:17]

¹⁵Ma tiŋambu Abraham kalhac ti atac lu-lu dom, ma hôŋ yom dau ɻa-
 ɻandô e iŋ tap sa.

¹⁶Mac aŋyalê lau nom-ɻga si lêŋ sêmatiŋ yom tidôŋ-ɻga. ɻac oc sêta
 ɻamalac naŋ ndê ɻaclai hôc gêlêc ɻac dau si su, naŋ ndê ɻaê asê tu bu
 sêpuc si yom dôŋ-ɻga. Ma ɻalêŋ dinaj oc tôm dom bu ɻamalac daŋ sêô
 ɻac si yom me sêseŋ su. ¹⁷Ma ɻalêŋ tigeŋ Anötö puc yom naŋ iŋ gic bata
 têŋ Abraham, naŋ dôŋ ɻa iŋ dau ndê ɻaê. ɻahu bu iŋ bu tōc asê têŋ yac
 lau naŋ dawêkaiŋ yom naŋ iŋ gic bata têŋ Abraham, naŋ ɻa-ɻandô, bu iŋ
 gitôm dom bu kac ndê awha kwi-kwi pi lêŋ naŋ iŋ gic bata tu êmwasiŋ

yac-ŋga. ¹⁸ ॥alēj dinaŋ Anötö gic bata yom, ma puc yom dau dōj. Iŋ gitōm dom bu seŋ gēŋ lu dinaŋ su, me ēŋsau yac. Ma bocdinaŋ yom dau gitōm bu puc yac lau naŋ datēŋ Anötö ta, ma taŋkwē iŋ bu nem yac sa, naŋ dōj. Dalhac ŋaŋga, ma dahōj ŋandō ŋayham naŋ dakēŋ bataŋ dambo, naŋ ti atac pa su.

¹⁹⁻²⁰ ॥andō ŋayham naŋ dakēŋ bataŋ dambo, naŋ ŋahu Yisu Kilisi. Ma yac neŋ dakēŋ bataŋ iŋ gitōm aŋga ŋadehe naŋ ndōc teŋ, ma teŋ yac dōj dalhac teŋ. Ma po aŋga-ŋga sô yac dōj tam damiŋ Yisu. Ma tōm lau Israel-ŋga si dabuŋsiga ŋamata-ŋga sip po baliŋ ŋambu-ŋga yēc Anötö ndē lōm dabuŋ bu sōc ॥alōm Dabuŋ Andō ndi, dec Yisu muŋ yac pi undambē gi su, ma kalhac Anötö aŋgō-ŋga gitōm yac neŋ dabuŋsiga atu. Bu iŋ ti yac neŋ dabuŋsiga naŋ kēkuc Melkisedek, ma iŋ oc mbo ŋapaŋ.

Yom pi dabuŋsiga atu Melkisedek

7 ¹Melkisedek iŋ Kiŋ Salem-ŋga, ma Anötö, ॥aclai ti ॥awasi ॥adau ndē dabuŋsiga atu. Iŋ tap Abraham sa ma gêm mbec iŋ tēŋ ndoc Abraham ku kiŋ naŋ sēŋgaho iŋ nēsip Lot su, naŋ dulu, ma kēsēlēŋ bu mbu tēŋ iŋ ndē gameŋ ndi. ²Ma Abraham whē wapa naŋ iŋ kēgaho su yēc kiŋ dinaŋ amba, naŋ kōc gi toŋ amarju, dec kēŋ toŋ daŋ tēŋ Melkisedek, ma iŋ dau kōc toŋ 9. ॥aē Melkisedek ŋahu bu Kiŋ Lēŋ Gitēŋ-ŋga, ma ŋaē Kiŋ Salem-ŋga ŋahu bu Kiŋ Yom Malō-ŋga. ³Yēc Anötö ndē yom naŋ sēto yēc, naŋ datap yom daŋ sa pi Melkisedek dinda me damba me apai si ŋadēnaŋ dom. Ma datap yom daŋ sa pi iŋ ndē bēc dinda kōc iŋ-ŋga me bēc mbac ndu-ŋga dom. Magoc tōm Anötö ndē Atu naŋ mbo ŋapaŋ, ma iŋ ndē tēm oc pacndē dom, naŋ dalic Melkisedek gitōm dabuŋsiga mbo ŋapaŋ-ŋga.

Melkisedek hōc gēlēc lau dabuŋsiga akēŋ Liwai ndē toŋ, naŋ su

⁴Alic gēŋ naŋ tōc asē bu Melkisedek iŋ dabuŋsiga ti waē atu. Abraham iŋ lau Israel-ŋga hoŋ si damba, magoc iŋ toc Melkisedek sa tēŋ ndoc iŋ whē wapa naŋ iŋ kēgaho su yēc ŋacyo amba, naŋ kōc gi ti toŋ amarju, ma kēŋ toŋ daŋ tēŋ iŋ. ⁵Ma gauc nem lau akēŋ Liwai ndē toŋ, naŋ sēti dabuŋsiga. Lau Liwai dau, ti lau Israel-ŋga hoŋ sēsa akēŋ Abraham, magoc ŋac si yomsu daŋ sōm tidōŋ bu lau Liwai si asidōwai sēwhē si gēŋ kōc ndi toŋ amarju, ma sēkēŋ toŋ daŋ tēŋ lau Liwai. ⁶Magoc Melkisedek, naŋ sa akēŋ Liwai ndē toŋ dom, naŋ kōc wapa toŋ daŋ yēc ŋac hoŋ apanjgac Abraham, ŋac naŋ Anötö kēmatiŋ pwac whiŋ iŋ. Ma tiŋambu Melkisedek gêm mbec Abraham. ⁷Ma yac hoŋ taŋyalē bu ŋamalac naŋ gêm mbec lau ŋatō, naŋ ndē waē hōc gēlēc lau naŋ iŋ gêm mbec, naŋ si su. ⁸Ma alic su naŋ. Lau dabuŋsiga akēŋ Liwai ndē toŋ sēkōc wapa toŋ daŋ yēc ŋac si asidōwai Israel-ŋga, magoc ŋac sēmbac ndu. Magoc Melkisedek kōc wapa toŋ daŋ yēc ŋac hoŋ si apanjgac Abraham, ma datap

yom daŋ sa pi Melkisedek ndê bêc mbac ndu-ŋga yêc Anötö ndê yom naŋ sêto yêc, naŋ dom. ⁹Ma gêŋ daŋ whiŋ. Liwai ndê lau wakuc naŋ sêti dabuŋsiga ma sêkôc wapa toŋ daŋ yêc lau Israel-ŋga, naŋ oc tôm bu dasôm bu ŋac dau sêtoc Melkisedek sa, ma sêkêŋ wapa toŋ daŋ têŋ iŋ. ɻahu bu lau Liwai si apaŋgac Abraham kêŋ wapa toŋ daŋ têŋ Melkisedek gêm ŋac hoŋ aŋgô. ¹⁰Bu têŋ têm Melkisedek tap Abraham sa, naŋ Liwai dau yêc Abraham ndê dac dôŋ yêc.

Yisu ndê gweleŋ dabuŋsiga-ŋga hôc gêlêc lau Liwai si su

¹¹Aron ma lau hoŋ akêŋ Liwai ndê toŋ naŋ sêti dabuŋsiga Israel-ŋga, naŋ si sakiŋ ɻahu yêc pwac akwa yomsu-ŋga. Magoc sakiŋ dau gitôm dom bu ndic dabij Anötö ndê lau. Tu dinaj-ŋga dec Anötö kêŋ Yisu ti dabuŋsiga naŋ ndê sakiŋ kêkuc lau Liwai si dom, magoc kêkuc Melkisedek ndê. ¹²Anötö kêŋ sakiŋ wakuc ô lau Liwai si, ma bocdinaŋ dec iŋ gic wa  bu kêŋ yomsu wakuc bu puc sakiŋ wakuc dau dôŋ. ¹³Bu Yisu, naŋ yom dindec h gan , naŋ sa akêŋ Liwai ndê toŋ dom. Iŋ sa akêŋ lau Israel-ŋga si toŋ daŋ dau-ŋga, naŋ si daŋ ti dabuŋsiga dom. ¹⁴Mba. Yac tanjyal  su bu yac neŋ P mdau sa ak n  Juda ndê toŋ. Ma Moses to yom daŋ naŋ h gan  lau ak n  Juda ndê toŋ bu sêti dabuŋsiga-ŋga lec dom. ¹⁵Magoc Yisu ti dabuŋ-siga kêkuc Melkisedek, dec t c as  tiaw  bu iŋ dabuŋsiga pwac wakuc-ŋga. ¹⁶Yisu ti dabuŋsiga kêkuc yomsu naŋ k n  gweleŋ dau t n  Liwai ndê wakuc tawas , naŋ dom. Magoc iŋ ti dabuŋsiga tu ɻaclai mbo tali ɻapaŋ-ŋga naŋ Anötö k n  t n  iŋ-ŋga. ¹⁷Bu Anötö ndê yom wh  g n  daŋ sa, tôm s to yêc bocdec bu:

Am dabuŋsiga mbo ɻapaŋ-ŋga, k kuc dabuŋsiga atu Melkisedek.

[BW 110:4]

¹⁸Bocdinaŋ yomsu akwa naŋ h gan  lau Liwai si gweleŋ dabuŋsiga-ŋga, naŋ Anötö seŋ su. ɻahu bu yomsu dau ndê ɻanya mba, ma t m dom bu nem lau daŋ sa. ¹⁹Yomand . Sakiŋ pwac akwa-ŋga dinaj gic dabij g n  daŋ me k m tisolop su dom. Magoc Kilisi ndê sakiŋ dabuŋsiga-ŋga h c g l c sakiŋ akwa dinaj su, ma g m ɻand  ɻayham tu dak n  bataŋ-ŋga, ma ti l n  datigasuc Anötö-ŋga.

²⁰Ma Anötö s m tid n  bu Yisu oc ti dabuŋsiga bu mbo ɻapaŋ. Iŋ k matiŋ yom bocdinaŋ pi lau dabuŋsiga naŋ s sa ak n  Liwai ndê toŋ, naŋ dom. ²¹Magoc iŋ k matiŋ yom t n  Yisu, tôm s to yêc bocdec bu:

P mdau s m yom tid n  su, ma iŋ oc seŋ yom dau su dom. Yom dau bocdec bu, “Am dabuŋsiga mbo ɻapaŋ-ŋga.” *[BW 110:4]*

²²Bocdinaŋ Anötö k matiŋ pwac wakuc naŋ h c g l c pwac akwa su. Ma iŋ s m yom tid n  pi Yisu, dec k yaliŋ iŋ sa ti pwac wakuc dau ɻadau.

²³Dabuŋsiga da sam sem gweleŋ s mbo pwac akwa ɻapu, ɻahu bu daŋ bu mbac ndu, naŋ daŋ oc k c iŋ nd  mala. ²⁴Magoc Yisu nd  gweleŋ dabuŋsiga-ŋga oc yêc ɻapaŋ, ɻahu bu iŋ mbo tali ɻapaŋ. ²⁵Ma bocdinaŋ

lau naŋ sêtigasuc Anötö tu iŋ-ŋga, naŋ Yisu gitôm andô bu nem ɣac si. Ɋahu bu iŋ mbo tali ɣapanj, ma tôm bu nem ɣac awha têŋ Anötö.

²⁶Gauc nem yac neŋ dabuŋsiga atu Yisu. Iŋ dabuŋ, iŋ ndê giso mbasi, iŋ ndê lêŋ ɣawasi eŋ, ma Anötö toc iŋ sa hôc gêlêc lau sac nom-ŋga ma kôc iŋ sa pi undambê gi. Tu dinaŋ-ŋga dec iŋ †dabuŋsiga ɣayham solop, ma gitôm andô bu nem yac sa. ²⁷Dabuŋsiga nom-ŋga h on sêkêŋ da ya tu sac-ŋga tôm bêc hoŋ. Sêkêŋ tu ɣac dau si sac-ŋga muŋ, goc sêkêŋ tu lau ɣatô si-ŋga kêkuc. Magoc Yisu iŋ bocdinaŋ dom, bu iŋ dau ndê sac mbasi, ma iŋ kêŋ dau ti da tu lau si sac-ŋga dim tigerj eŋ. ²⁸Bu Moses ndê yomsu kêyalij lau sa sêti lau Israel-ŋga si dabuŋsiga atu-tu, naŋ sépônda gauc ti licwalô, tôm ɣac si asidôwai nom-ŋga. Magoc Yisu, naŋ tiŋambu Anötö sôm yom tidôŋ dec kêyalij iŋ sa ti yac neŋ dabuŋ-siga, naŋ Anötö dau ndê Atu. Ma iŋ gic dabiŋ Anötö ndê lêŋ nem yac si-ŋga, dec ti dabuŋsiga ɣayham andô, naŋ oc mbo ɣapanj.

Yisu iŋ dabuŋsiga pwac wakuc-ŋga

8 ¹Yom hoŋ naŋ yac asôm, naŋ Ɋahu bocdec. Yac neŋ †dabuŋsiga atu mbo, naŋ ndöc Anötö Ɋawasi ti Ɋaclai Ɋadau ndê andô-ŋga yêc undambê. ²Ma iŋ gêm ndê sakiŋ mbo lôm dabuŋ naŋ ɣamalac sêkwê, naŋ dom, magoc mbo lôm dabuŋ ɣandô naŋ Pômdau dau kwê kalhac undambê. ³Dabuŋsiga atu-tu hoŋ naŋ lau Israel-ŋga sênyalij ɣac sa, naŋ si gweleŋ bu sêkêŋ da danje ti da ya ô sac-ŋga. Tu dinaŋ-ŋga dec Yisu, naŋ ti yac neŋ dabuŋsiga atu, naŋ gic waê bu kêŋ da bocdinaŋ. ⁴Iŋ bu mbo nom, dec oc ti dabuŋsiga dom, bu dabuŋsiga nom-ŋga naŋ sêkôm gweleŋ sêkêŋ da-ŋga tôm yomsu sôm, naŋ dec sêmbo. ⁵Ma lôm dabuŋ naŋ dabuŋsiga nom-ŋga sêkôm gweleŋ sêmbo, naŋ gitôm ɣagatu ɣambwa, naŋ gêm dôhôŋ lôm dabuŋ undambê-ŋga. Bu têŋ ndoc Moses bu kwê bac dabuŋ sa, naŋ Anötö gic atu ma whê sa têŋ iŋ bocdec bu:

Yob daôm bu êmasan gêŋ hoŋ êŋkuc ɣagatu naŋ gatôc têŋ am yêc
Lôc Sainai.

[Eks 25:40]

⁶Magoc sakiŋ naŋ Anötö kêŋ têŋ Yisu, naŋ hôc gêlêc dabuŋsiga pwac akwa-ŋga si sakiŋ. Bu pwac wakuc naŋ Yisu ti ɣa-ŋgac ɣalhu-ŋga, naŋ hôc gêlêc pwac akwa su. Ma gêŋ naŋ pwac wakuc gic bata bu datap sa, naŋ hôc gêlêc pwac akwa ndê su.

⁷Anĝô su naŋ. Pwac ɣamata-ŋga bu ɣa-giso mbasi, dec Anötö oc gauc nem bu êmatiŋ pwac wakuc dom. ⁸Magoc Anötö gêlic ɣagôliŋ pwac akwa-ŋga bu gitôm dom, dec sôm yom pi pwac wakuc, tôm sêto yêc bocdec bu:

Pômdau sôm, “Alic su naŋ. Bêc oc meŋ sa, naŋ aô oc wamatîŋ pwac
wakuc wawhiŋ lau Israel-ŋga ma lau †Juda-ŋga.” ^d ⁹Oc tôm pwac

^d 8:8 Lau hoŋ naŋ Anötö kêyalij ɣac sa sêti iŋ ndê, naŋ dasam ɣac bu lau Israel-ŋga.

Magoc muŋ-ŋga sêwhê dau kôc gi toŋ lu, naŋ sêsam bu Israel ma Juda, ma toŋ tigerj-tigerj sênyalij dau si kin sa tu nem gôliŋ ɣac-ŋga. Alic 1 Kiŋ 11:9-13, 31-39, 12:20-24, Ais 11:12 ma Jer 3:18.

naŋ kamatiŋ gawhiŋ ɳac si apai tēŋ ndoc aö amaŋ wê ɳac sêsa
akêŋ gameŋ Isip-ɳga sêmenŋ, naŋ dom.

ɳac sêsôc aö neŋ yom pwac dinaŋ-ɳga ɳapu dom, ma tu dinaŋ-ɳga
dec aö Pômdau gasôm bu wapuc dômwêŋ ɳac.

¹⁰ Magoc têŋ têm pwac akwa-ɳga pacndê, naŋ aö Pômdau, oc wamatiŋ
pwac wakuc wawhiŋ lau Israel-ɳga, naŋ bocdec bu. Aö oc wakêŋ
neŋ yomsu sip ɳac si ɳagulu, ma wato sip ɳac si ɳalôm. Aö oc watî
ɳac si Anötö, ma ɳac oc sêti aö neŋ lau.

¹¹ Têŋ dinaŋ, oc tôm dom bu ɳamalac daŋ êndôhôŋ iŋ ndê asidôwai
me lau meŋpaŋ iŋ-ɳga, ma sôm têŋ ɳac, 'Aŋyalê Anötö ma akôc iŋ
sa ti mac nem Pômdau.' ɳahu bu aö neŋ lau hoŋ oc sêŋyalê aö, lau
tiwaâ, ma lau waêmba sêwhiŋ.

¹² Ma aö oc taŋwalô ɳac, ma wasuc ɳac si giso kwi, ma gauc nem ɳac
si sac tiyham dom." [Jer 31:31-34]

¹³ Anötö sam gêŋ dau bu pwac wakuc, ma ɳalêŋ dinaŋ iŋ tôt asê bu
pwac ɳamata-ɳga tiakwa su. Ma gêŋ naŋ tiakwa su, naŋ kêpiŋ bu hê su
niŋga.

Israel si lôm dabuŋ ɳasakiŋ

9 ¹Têŋ têm Anötö kêmatiŋ pwac ɳamata-ɳga whiŋ lau Israel-ɳga, naŋ
iŋ kêŋ yomsu pi lêŋ sênenem akiŋ iŋ-ɳga, ma pi †bac dabuŋ naŋ sêkwê
yêc nom. ²ɳalôm lu sêyêc bac dabuŋ ɳalôm. ɳalôm ɳamata-ɳga sêsam
bu ɳalôm Dabuŋ, ma yakaiŋ ti deŋ da-ɳga ma bolom da-ɳga sêyêc ɳalôm
dinaŋ. ³Ma sêkêŋ po baliŋ d aŋ kêgalêŋ bu whê ɳalôm ɳamata-ɳga ma
tilu-ɳga kôc. Ma ɳalôm tilu-ɳga sêsam bu ɳalôm Dabuŋ Andô. ⁴Yêc
ɳalôm tilu-ɳga, alta gol naŋ sêkêŋ da ɳamalu ɳayham pi, ma apa pwac
yomsu-ɳga sêyêc. Apa dau sêmasaŋ ja a, ma sêmpaŋ ahuc ja gol. Sêkêŋ
lôŋ gol daŋ ti bolom mana, ma Aron ndê tôt naŋ muŋ-ɳga ɳasili puc pi
menj, ma hoc lu naŋ Anötö to yomsu amanlu pi, naŋ sêyêc apa pwac-
ɳga dau ɳalôm. ⁵Sêmasaŋ ajela ɳagatu lu naŋ sêsam bu ajela Anötö
ndê ɳawasi-ɳga, naŋ sêlhac apa dau ɳahô. Sêmasaŋ iŋlu ɳamakê galam
kêgatöc apa dau ɳampêlhu naŋ sêsam bu Anötö ndê pôŋ suc sac kwi-ɳga,
naŋ ahuc. Ma gêŋ daësam yêc, magoc tôm dom bu yac awhê sa yêc bapia
dindec.

⁶Têŋ ndoc sêmasaŋ gêŋ hoŋ dinaŋ su, naŋ dabuŋsiga sem si gweleŋ
sêsôc sêsa sêmbo ɳalôm ɳamata-ɳga tôm bêc hoŋ. ⁷Magoc †dabuŋsiga
ɳamata-ɳga tawasê sôc ɳalôm tilu-ɳga, ma sôc tidim tigeŋ yêc yala tigeŋ
ɳalôm. Ma têŋ bêc tigeŋ dinaŋ, iŋ sôc gi ma kôc dac tôhôŋ, bu kêŋ ti da
tu sac-ɳga. Iŋ kêŋ tu dau-ɳga, ma tu sac naŋ Anötö ndê lau sêŋyalê dom
ma sêkôm-ɳga. Iŋ bu kôc dac dom, dec oc tôm dom bu iŋ sôc ndi. ⁸ɳalêŋ
dinaŋ ɳalau Dabuŋ bu whê yom sa têŋ yac pi pwac akwa bocdec bu. Iŋ
tôt asê bu ɳalêŋ mba bu lau sêsôc ɳalôm Dabuŋ Andô sêndi, têŋ têm

dabuŋsiga sēŋkuc sakiŋ pwac akwa-ŋga, ma lōm dabuŋ pwac akwa-ŋga kalhac dōŋ kalhac.

⁹Sakiŋ pwac akwa-ŋga dinaŋ iŋ ti dōhōŋ tēŋ yac lau tēm kwahic dec-ŋga. Ma tōc asē tēŋ yac bu da daŋge ti da ya naŋ dabuŋsiga sēkēŋ tu lau-ŋga, naŋ gitōm dom bu kōm lau dau si ŋhalōm timalō tu ŋac si sac-ŋga. ¹⁰Bu sakiŋ dinaŋ ti ŋa-yomsu hoŋ hēganōŋ gēŋ daneŋ ti danōm-ŋga, ma lau Israel-ŋga si lēŋ sēŋgwasiŋ dau ŋawasi sa yēc Anötö aŋgō-ŋga. Ma gēŋ hoŋ dinaŋ iŋ gēŋ ŋamlic-ŋga ŋambwa, bu yēc e pwac wakuc naŋ Anötö kēŋ tu nem gōliŋ yac-ŋga, naŋ meŋ sa su naŋ.

Dac Pwac Akwa ma Pwac Wakuc-ŋga

¹¹Magoc Kilisi meŋ ti dabuŋsiga atu, naŋ ndē sakiŋ ŋa-ŋandō ŋayham meŋ sa su. Ma lōm dabuŋ naŋ iŋ sōc gi, naŋ ŋayham kēlēc ma hōc gēlēc lōm dabuŋ naŋ ŋamalac amba sēkwē kalhac nom dindeč, naŋ su. ¹²Iŋ gacgeŋ sōc lōm dau ŋhalōm Dabuŋ Andō gi, magoc iŋ kōc makao ŋatu me naniŋ gapoc si dac bu kēŋ ti da ô sac-ŋga dom. Iŋ sōc gi tidim tigeŋ, ma kēŋ dau ndē dac tu bu nemlhi yac neŋ sac ŋatōp, dec kēmasaŋ lēŋ dambo taŋli ŋapaŋ-ŋga.

¹³Pwac akwa yomsu-ŋga sōm bu lau Israel-ŋga si dabuŋsiga sēkōc naniŋ gapoc ti makao gapoc ŋadac, ma sēŋgaluŋ whin makao ŋatu dinda naŋ sēpec ti da ya naŋ ŋagasi, goc sēmbalip pi lau bu kōm ŋac sēti dabuŋ ma ŋamlic ŋawasi sa yēc Anötö aŋgō-ŋga.^e ¹⁴Magoc Kilisi, naŋ ndē giso mbasi andō, ma kēŋ dau ti da tēŋ Anötö tōm ŋhalau mbo ŋapaŋ-ŋga puc iŋ dōŋ, naŋ ndē dac hōc gēlēc dac pwac akwa-ŋga, ma gēm yac sa ŋandō. ŋahu bu iŋ ndē dac kēmasaŋ yac neŋ ŋalōm ŋawasi sa, ma kēgwasiŋ m êtē sac naŋ gic waē lēŋ dandinan-ŋga, naŋ su. Ma bocdinaŋ datōm bu danem akiŋ Anötö Tali ŋadau ti atac pa su eŋ. ¹⁵Kilisi kēmasaŋ lēŋ dinaŋ, ma bocdinaŋ kwahic dec iŋ kalhac Anötö ma lau nom-ŋga ŋalhu bu ti pwac wakuc ŋadau. Iŋ ndē mbac ndu gēmlhi lau naŋ sēmbo pwac akwa ŋapu, naŋ si sac ŋatōp, ma kēgapwēc ŋac su yēc sakiŋ mētē sac-ŋga. Ma tu dinaŋ-ŋga ŋac oc sētap gameŋ sēndōc t ali-ŋga naŋ Anötö gic bata tēŋ ŋac, ma kēgalēm ŋac sa bu sēwēkaiŋ, naŋ sa.

¹⁶⁻¹⁷Gauc nem lau nom-ŋga si lēŋ sēmatiŋ pwac pi wapa lēŋsēm-ŋga. Lau naŋ bu sēwēkaiŋ ŋamalac daŋ ndē wapa lēŋsēm, naŋ oc sētap gēŋ daŋ sa dom e sēŋyalē pi ŋandō bu ŋamalac dau mbac ndu su. Iŋ bu mbo tali, naŋ pwac dinaŋ ŋayom oc gacgeŋ lhac. ¹⁸Tu dinaŋ-ŋga dec pwac akwa yomsu-ŋga sōm bu lau Israel-ŋga sēndic domba ti makao ndu, ma ŋadac ti pwac dau ŋahu. ¹⁹Bu Moses to Anötö ndē yomsu pwac-ŋga hoŋ sip bapia, ma sam asē tēŋ lau Israel-ŋga. Goc iŋ kōc makao ŋatu

^e 9:13 ŋac si mētē dinaŋ hēganōŋ ŋamalac naŋ kēmasec awhē me ŋac batē, dec kōm iŋ ŋadōmbwi sa yēc Anötö aŋgō-ŋga. Alic Namba 19:1-22 yēc Yom Lēŋsēm Akwa.

[ma naniŋ] ḥadac ma kēgaluŋ whiŋ bu, sô domba ḥamlichu kokoc pi a ḥasaŋgac daŋ, goc kēŋ sip dac ti bu ma kēbalip pi bapia dau ma pi lau hoŋ. ²⁰Ma sôm, “Pwac naŋ Anötö kēmatiŋ whiŋ mac ma gic atu mac bu asôc ḥapu, naŋ ḥadac dau dindec.” ²¹Ma ḥalêŋ tigeŋ iŋ kēbalip dac pi lau Israel si bac sénem akiŋ Anötö-ŋga, ma pi dabuŋsiga si lōŋ ti laclhu sakiŋ dabuŋ-ŋga hoŋ. ²²Yomandö! Moses ndê yomsu pi lau Israel-ŋga si lēŋ sêmasaŋ dau ḥawasi sa-ŋga, gic atu ḥac bu sêmbalip dac pi gêŋ hoŋ bocdinaŋ. ḥac bu sêndic makao ti domba ndu ma sêkêc dac siŋ dom, dec Anötö oc suc ḥac si sac kwi dom.

Kilisi kēŋ dau ti da dec gêm yac si

²³Lau Israel-ŋga si bac ti gêŋ sénem akiŋ Anötö-ŋga, naŋ gitôm ḥagatu ḥambwa bu tōc gêŋ ḥandô undambê-ŋga asê têŋ yac. Ma lau Israel-ŋga sem dabuŋ gêŋ nom-ŋga dinaŋ ma sêkôm gêŋ dau ḥawasi sa yêc Anötö aŋgô-ŋga ḥa domba ti makao si dac. Magoc Kilisi ndê dac hôc gêlêc dac dinaŋ su, dec kēŋ ḥawasi atu têŋ gêŋ ḥandô undambê-ŋga. ²⁴Bu Kilisi sôc lôm dabuŋ naŋ ḥamalac sêkwê, naŋ dom. Ma lôm naŋ iŋ sôc, naŋ gitôm gêŋ ḥandô undambê-ŋga ḥagatu ḥambwa dom. Mba. Iŋ sôc undambê dau gi, ma kalhac Anötö aŋgô-ŋga gêm yac hoŋ aŋjôn.

²⁵Ma Israel si dabuŋsiga atu naŋ sôc ḥalôm Dabuŋ Andô ti yala ti yala, naŋ kôc dau ndê dac dom. Magoc Kilisi sôc undambê tidim tigeŋ eŋ, ma kôc dau ndê dac solop. ²⁶Iŋ kēŋ dau ti da gitôm dabuŋsiga nom-ŋga sêkêŋ da ḥapaŋ ma ḥapaŋ, naŋ dom. Bu bocdinaŋ, dec têŋ ndoc Anötö kēŋ undambê ti nom ma meŋ, naŋ iŋ oc hôc ḥandê tidim daêsam bocdinaŋ. Magoc Kilisi gitôm dabuŋsiga nom-ŋga dom. Iŋ meŋ ma kêŋ dau ti da tidim tigeŋ, tu bu êngaho lau nom-ŋga si sac ḥagêyô su pi dau. ²⁷Yac lau tigeŋ-tigeŋ tac wa  bu dampac ndu tidim tigeŋ, ma tijambu yac oc dalhac Anötö aŋgô-ŋga bu ênsahê yac. ²⁸Ma ḥalêŋ tigeŋ Kilisi mbac ndu tidim tigeŋ eŋ, bu êngaho lau daêsam si sac ḥagêyô su. Ma iŋ oc mbu meŋ tiyham bu hôc ḥandê tu sac-ŋga tiyham dom, magoc tu bu kêŋ Anötö ndê mwasiaŋ gêm lau si-ŋga ḥa-ŋandô têŋ lau naŋ sêkêŋ whiŋ ti sêkêŋ bata iŋ bu mbu meŋ.

Kilisi gic da lau nom-ŋga tidim tigeŋ eŋ

10 ¹Pwac akwa yomsu-ŋga iŋ gitôm ḥagatu ḥambwa bu tōc gêŋ ḥayham naŋ oc meŋ sa, naŋ asê têŋ yac. Magoc iŋ gêŋ ḥandô dau dom. Yomsu dau sôm bu lau Israel-ŋga sêkêŋ da tôm yala hoŋ, dec tōc asê bu da kaiŋ dinaŋ gitôm dom bu seŋ lau si sac su, me ndic dabij ḥac bu sêtigasuc Anötö. ²Da kaiŋ dinaŋ bu nditôm bu ndic dabij lau, dec oc sêkêŋ ḥapaŋ dom. Ma iŋ bu nditôm bu kôm ḥac si ḥalôm ḥawasi sa yêc Anötö aŋgô-ŋga, dec ḥac oc ḥalôm ḥawapac tu ḥac si giso-ŋga tiyham dom. ³Magoc sêkêŋ da dau tôm yala hoŋ, dec kēŋ gauc ḥac bu ḥac si sac

yêc ñac dôj yêc. ⁴Ñahu bu makao gapoc ti nanij si dac gitôm dom bu sej sac su.

⁵Tu dinaj-ŋga dec têj ndoc Kilisi mej mbo nom, naŋ sôm yom asê têj Anötö, tôm sêto yêc muŋ su bocdec bu:

Am atac whij bu sêndic makao ti domba ma sêkêj ti da têj am lec dom. Magoc am kêmasaŋ aö dauŋ neŋ ñamlic ti ñandô.

⁶Da ya ti da bocke naŋ sêkêj tu sac-ŋga, naŋ gic am tanôm dom bocdinaj.

⁷Ma aö gasôm bu, “O Anötö, lic aö dec gamej bu wakôm am nem atac whij ñandô sa, tôm yom naŋ sêto pi aö muŋ su, yêc bapia tilhuŋ.”

[BW 40:6-8]

⁸Moses ndê buku yomsu-ŋga tôc bocdec bu. Sêkêj makao ti domba ti da, ma sêkêj da ya ti da tidau-tidau tu sac-ŋga. Magoc Kilisi dau sôm bu Anötö atac whij bu sêkêj da hoj dinaj dom, ma gic iŋ tandô dom bocdinaj. ⁹Ma tñambu Kilisi sôm têj Anötö bu iŋ dau mej su, bu kôm Anötö ndê atac whij ñandô sa. Bocdinaj dec iŋ sej lêj akwa da-ŋga su, ma kêmasaŋ lêj wakuc. ¹⁰Ma Anötö ndê atac whij, naŋ Kilisi kôm ñandô sa, naŋ bocdec bu. Yisu Kilisi kêj dau ti da tidim tigej, dec kêmasaŋ lêj bu dati lau dabuŋ.

¹¹Dabuŋsiga pwac akwa-ŋga sêlhac ti sem gwelej tôm bêc hoj, ma sêkêj da kaiŋ tigej ñapanj, naŋ tôm dom bu sej sac su. ¹²Magoc Yisu, naŋ ti yac neŋ dabuŋsiga atu, kêj dau ti da dim tigej eŋ, tu sac têm hoŋ-ŋga, goc gi ndöc Anötö ndê andô-ŋga. ¹³⁻¹⁴Ñahu bu da tigej dinaj kêmasaŋ lêj bu sej lau naŋ iŋ bu kôm ñac sêti lau dabuŋ, naŋ si sac su, ma gic dabij ñac bu sêmbo tali ñapanj. Ma kwahic dec iŋ hôj bu Anötö kêj iŋ ndê ñacyo hoj sêsôc iŋ gahi ñapu.

¹⁵Ma ñalau Dabuŋ hoc yom ñandô asê pi gêj dau whij, tôm yom daŋ naŋ sêto yêc bocdec bu:

¹⁶Magoc têj têm pwac akwa-ŋga pacndê, naŋ aö Pômdau, oc wamatinj pwac wakuc wawhiŋ lau Israel-ŋga, naŋ bocdec bu. Aö oc wakêj aö neŋ yomsu sip ñac si ñagulu, ma wato sip ñac si ñalôm.

[Jer 31:33]

¹⁷Ma tñambu iŋ gic têku yom ma sôm yom bocdec:

Aö wasuc ñac si giso kwi, ma gauc nem ñac si sac tiyham dom.

[Jer 31:34]

¹⁸Bocdinaj, Pômdau sôm bu suc yac neŋ sac kwi, ma tu dinaj-ŋga dec dapônda dabuŋsiga daŋ bu kêj da tu sac-ŋga tiyham dom.

Kilisi kêmasaŋ sej datigasuc Anötö-ŋga

¹⁹Tu dinaj-ŋga asidôwai, datigasuc Anötö ti neŋ atac pa su, gitôm dasôc ñalôm Dabuŋ Andô dandi, tu dac naŋ Yisu kêc sin-ŋga. ²⁰Muŋ-ŋga, po balij daŋ kêgalêj naŋ kalhac lau ahuc bu sêsôc ñalôm Dabuŋ Andô

sêndi dom. Magoc Yisu ndê ɻamlic ô po dau su, ma iŋ mbo tali ɻapaŋ, dec iŋ ti sej wakuc datigasuc Anötö-ŋga. ²¹Ma iŋ yac neŋ dabuŋsiga tiwa , naŋ g m g liŋ Anötö ndê lau hoŋ. ²²Iŋ ndê dac k gwasiŋ yac neŋ sac hoŋ su, dec dambo ti ɻal m ɻawapac tu yac neŋ sac-ŋga tiyham dom. Ma bu ɻawa k gwasiŋ yac neŋ ɻamlic ɻawasi sa su. Tu dinaŋ-ŋga dec datigasuc Anötö ti neŋ ɻal m ɻawasi, ma dak n whiŋ ti neŋ ɻal m p n d n.

Puc dalhac ɻaŋga-ŋga

²³Yac lau dak n whiŋ-ŋga dahoc yom as  ma das m bu dak n bataŋ ɻand  ɻayham naŋ Anötö gic bata t n yac. Iŋ git m dom bu kac nd  awha kwi-kwi, ma tu dinaŋ-ŋga tan kw  ɻand  dau ti atac lu-lu dom. ²⁴Ma dak c gauc pi l n bu dapuc dauŋ d n bu atac whiŋ asid wai, ma dak m m t  ɻayham eŋ. ²⁵Dahu m t  dapitigen-ŋga siŋ t m lau ɻat  s k m, naŋ dom. Mba. Dakac sa dapitigen, ma tangil  dauŋ bu dalhac ɻaŋga. Mac aŋyal  bu Yisu nd  b c mbu meŋ-ŋga meŋ k piŋ su, ma bocdinaŋ dec ak m asiŋ su eŋ.

²⁶Aŋg  ɻaŋpe! Yac bu tan yal  Anötö nd  yom ɻand  tid n su, magoc t njambu dalic sac git m g n ɻambwa ma dak m, dec da daŋ y c naŋ t m bu sej yac neŋ sac dinaŋ ɻag y  su-ŋga, y c dom. ²⁷ɻamalac naŋ sa l n kaiŋ dinaŋ, naŋ bu nd  gauc sa, dec oc t c dau ɻal n sac pi g n naŋ gic iŋ ɻawa  bocdec bu, iŋ oc tap Anötö nd  mat c sa, ma sip ya atu naŋ Anötö k masaŋ tu iŋ nd  ɻacyo-ŋga ndi. ²⁸Gauc nem ɻamalac naŋ k gil  Moses nd  yomsu. ɻamalac lu me t  bu s puc si yom d n ma s t c as  bu yomand  bu ɻamalac dau k m giso, dec yomsu dau s m bu tawal  iŋ dom, s ndic iŋ ndu eŋ. ²⁹Bocdinaŋ mac gauc g m bocke pi ɻamalac naŋ k yal  su bu Kilisi nd  dac pwac wakuc-ŋga k m iŋ ti dabuŋ, magoc t njambu iŋ pu g n dau ma g elic git m g n ɻambwa? ɻal n dinaŋ iŋ pu Anötö nd  Atu, git m iŋ kw  iŋ d n y c iŋ gahi ɻapu git m g n ɻapopoc, ma iŋ pu Anötö nd  ɻalau  mwasiŋ yac-ŋga whiŋ. ɻamalac naŋ k m bocdinaŋ oc t m dom and  bu  njl c Anötö nd  mat c. Iŋ oc tap mat c sac sambuc sa. ³⁰Bu yac tan yal  P mdau, naŋ s m yom bocdec bu:

Gwelen sac ɻag y -ŋga y c a  amaŋ, ma a  dauŋ oc wak n.

[*Diut 32:35*]

Ma s to yom daŋ whiŋ, naŋ y c bocdec bu:

P mdau oc  nsah  ti  mat c iŋ nd  lau.

[*Diut 32:36*]

³¹Oya , ɻamalac naŋ sip Anötö Tali ɻadau amba bu tap iŋ nd  mat c sa, naŋ t c dau maŋ.

³²Gauc nem t m naŋ mac ak n whiŋ tiwakuc, ma ak c ɻawa  ɻayham sa git m ɻaw  bu p  nem ɻal m. T n ndoc dinaŋ, ɻawapac da sam tap mac sa tu ak n whiŋ Kilisi-ŋga, magoc mac alhac ɻaŋga. ³³T m ɻat  lau s k n kisa mac, ma s su mac susu y c lau hoŋ aŋg -ŋga. Ma t m ɻat 

mac alhac awhij lau naŋ sêhôc wapac kaiŋ dinaj ma apuc ḥac dôŋ. ³⁴ Ma lau sêkêŋ whij-ŋga naŋ sêkêŋ ḥac sêndöc gapocwalô, naŋ mac tamwalô ḥac, ma am ḥac sa bocdinaŋ. Ma têŋ ndoc lau sêŋgaho mac nem wapa ti gêŋ hoŋ su, naŋ mac ambo ti atac ḥayham eŋ. Ḥahu bu mac anyalê bu mac nem awa ḥandô yêc ḥapanj-ŋga yêc undambê.

³⁵ Bocdinaŋ asap nem akêŋ whij Pômdau dôŋ, ma atac lu-lu dom, dec mac oc atap mwasiŋ atu sa. ³⁶ Alhac ḥaŋga ti ḥalôm pêŋ dôŋ, ma akôm gêŋ hoŋ ḥapep tôm Anötö ndê atac whij. Ma bocdinaŋ mac oc atap ḥandô ḥayham naŋ iŋ gic bata, naŋ sa. ³⁷ Bu ḥasawa sauŋ eŋ, tôm yom naŋ sêto yêc naŋ sôm bocdec bu:

İŋ naŋ dakêŋ bataŋ bu meŋ, naŋ oc meŋ. Ma iŋ oc meŋ ḥagahô eŋ.

³⁸ Ma aneŋ lau gitêŋ oc sêndöc tali tu si sêkêŋ whij-ŋga. Magoc ḥac naŋ sêhu siŋ, naŋ aö oc walic ḥac sac sambuc. [Hab 2:3-4]

³⁹ Magoc yac datôm lau naŋ sêhu siŋ ma sêmbo seŋ sêniŋga-ŋga dom. Mba. Yac dalhac ḥaŋga ma dakêŋ whij dandic ḥawaâ, e datap mwasiŋ dandöc taŋli ḥapanj-ŋga ḥa-ḥandô sa.

Abaŋi Israel-ŋga si lêŋ sêkêŋ whij-ŋga ti dôhôŋ têŋ yac

11 ¹ Yac bu dakêŋ whij ḥaŋga, dec yac oc atac lu-lu dom tu gêŋ naŋ dakêŋ bataŋ dambo, me tu gêŋ naŋ tanôŋ dalic dom-ŋga. ² Abanji Israel-ŋga sêkêŋ whij ḥalêŋ dinaj, ma tu dinaj-ŋga dec Anötö toc ḥac sa. ³ Yac dakêŋ whij, dec tanyalê bu muŋ-ŋga, gêŋ naŋ kwahic dec tanôŋ dalic, naŋ ḥadaŋ yêc dom, magoc meŋ hôc asê ḥa Anötö ndê yom.

⁴ Tu Abel ndê kêŋ whij-ŋga dec Anötö gêlic da naŋ iŋ kêŋ bu ḥayham, hôc gêlêc Kein ndê su. Ma tu Anötö kôc Abel ndê da sa-ŋga, dec tôc asê bu iŋ gêlic Abel bu ḥagac gitêŋ. Ma iŋ mbac ndu su, magoc iŋ ndê lêŋ kêŋ whij-ŋga dinaj gacgeŋ kalhac tôm dôhôŋ ḥayham.

⁵ Ma Inok kêŋ whij, dec sêto yom pi iŋ ma sêşôm bu Anötö gêlic iŋ ḥayham. Ma tu iŋ ndê kêŋ whij-ŋga, dec Anötö kôc iŋ su yêc nom ti tali, ma sêlic iŋ tiyham dom. ⁶ Ḥamalac daŋ bu kêŋ whij dom, dec gêŋ hoŋ naŋ iŋ kôm, naŋ ḥadaŋ oc tôm dom bu ndic Anötö tandô ḥayham. Bu asa naŋ bu tigasuc Anötö, naŋ kêŋ whij bu iŋ mbo yomandô, ma kêŋ whij bu iŋ oc êmwasiŋ lau naŋ sêkêŋ dau sambuc tu sêŋsalê iŋ-ŋga.

⁷ Ma têŋ ndoc Anötö kêŋ puc Noa pi gêŋ naŋ iŋ tandô gêlic su dom, magoc tiŋambu oc meŋ hôc asê, naŋ Noa kêŋ whij Anötö, ma toc iŋ sa ti sôc iŋ ndê yom ḥapu. Iŋ sô waŋ atu daŋ bu nem iŋ ti ndê b alêkoc sa. Tu iŋ ndê lêŋ kêŋ whij-ŋga dec iŋ tôc lau naŋ sêmbo nom têŋ têm dinaj, naŋ si giso asê tiawê, ma Anötö kêŋ iŋ wêkaiŋ lêŋ dati lau gitêŋ tu dakêŋ whij-ŋga.

⁸ Abraham kêŋ whij Anötö têŋ ndoc Anötö kêgalêm iŋ sa ma kêkiŋ iŋ têŋ gameŋ naŋ iŋ gic bata têŋ iŋ, naŋ gi. Iŋ gêm gauc gameŋ dau, magoc daŋga wambu Anötö ma gi. ⁹ Ma yom tigeŋ naŋ Anötö gic bata têŋ

Abraham, naŋ gic Aisak lu Jakob ɳawaâ bocdinaj. Magoc Abraham, ma Aisak lu Jakob naŋ sêŋkuc iŋ, naŋ sêti nom ɳadaui dom, sêndöc bac po gitôm lau apa. Magoc Abraham kêŋ whiŋ yom naŋ Anötö gic bata têŋ iŋ.
¹⁰ ɻahu bu iŋ kêŋ bata bu ndöc malac atu naŋ oc yêc ɳapaŋ, naŋ Anötö dau kwê sa kékuc ɳagatu naŋ iŋ dau gauc gêm tidôn.

¹¹ Abraham ti ɳamalac andô su, ma iŋ nawhê Sara dau iŋ awhê gapoc, magoc iŋ kêŋ whiŋ yom naŋ Anötö gic bata têŋ iŋ, dec Anötö kêŋ ɳaclai têŋ iŋ bu kwê balêkoc asê. ¹² A braham ndê têm pacndê su, tigeŋ tu iŋ kêŋ whiŋ-ŋga, dec lau toŋ atu sêsa akêŋ ɳgac tigeŋ dinaj. Iŋ ndê lau wakuc dinaj sêtôm tata umboŋ-ŋga, ma gaŋgac gwêc-ŋga, naŋ gitôm dom bu dasê sa.

¹³ Têŋ têm abaqi Israel-ŋga sêmbo tali, naŋ ɳac si daŋ tap ɳandô naŋ Anötö gic bata têŋ ɳac, naŋ sa dom. ɻalêŋ dinaj dec sêsa si lêŋ sêkêŋ whiŋ-ŋga e sêmbac ndu. Tu ɳac si sêkêŋ whiŋ-ŋga dec tôm sêlic gêŋ ɳandô dau gatuc-gatuc ma sêkêŋ bata bu sêtap ɳandô sa. Ma ɳac sêlic dandi sêtôm lau naŋ sem apa nom. ¹⁴ Ma lau naŋ gauc gêm bu ɳac lau kaiŋ dinaj, naŋ sêtôc asê bu ɳac sêŋsalê si malac ɳandô sêndöc-ŋga. ¹⁵ Abaqi Israel-ŋga bu sêlic gameŋ naŋ sêhu siŋ su tôm si malac ɳandô, dec oc tôm bu sêmbu sêndi sêndöc dinaj. ¹⁶ Magoc mba. ɳac atac whiŋ malac daŋ, naŋ hôc gêlêc iŋ dindec su. Malac dau yêc undambê, ma Anötö kwê malac dau sa su tu ɳac-ŋga. Tu dinaj-ŋga dec iŋ maya dau dom bu ɳac sêsam iŋ bu ɳac si Anötö.

¹⁷⁻¹⁸ Abraham kêŋ whiŋ Anötö têŋ ndoc iŋ kêsahê iŋ, ma sôm têŋ iŋ bu kêŋ Aisak ti da têŋ iŋ. Anötö gic bata yom têŋ Abraham muŋ su, ma sôm bu lau oc sêsam lau wakuc naŋ sêsa akêŋ Aisak, bu Abraham ndê gôlôwac ɳandô. Magoc iŋ sap ndê kêŋ whiŋ dôŋ dec bu kêŋ ndê atu tigeŋ dinaj ti da. ¹⁹ Iŋ gauc gêm bu Anötö gitôm bu oc uŋ lau batê sa. Ma gêŋ naŋ hôc asê, naŋ gitôm iŋ kôc Aisak mbu akêŋ lau batê-ŋga meŋ tiyham.

²⁰ Ma tiŋambu, têŋ ndoc naŋ Aisak gêm mbec Jakob lu Iso, naŋ dec kêŋ whiŋ bu Anötö gitôm bu kôm iŋ ndê mbec ɳandô sa. ²¹ Ma Jakob bocdinaj kêŋ whiŋ Anötö. Têŋ ndoc iŋ kêsahê bu iŋ ndê têm kêpiŋ bu pacndê, naŋ iŋ gêm mbec Josep atu lu. Ma iŋ gic seŋeŋ dau ja ndê tôc ma kêpiŋ Anötö. ²² Josep kêŋ whiŋ bu Anötö oc êŋgaho lau Israel-ŋga su yêc gameŋ Isip-ŋga, dec têŋ ndoc iŋ ndê têm kêpiŋ bu pacndê, naŋ sôm yom asê pi gêŋ dau, ma gic atu ɳac bu sêkôc iŋ ndê ɳakwa whiŋ ɳac, têŋ ndoc ɳac bu sêlhö sêndi.

²³ Ma Moses damba lu dinda sêkêŋ whiŋ Anötö, dec sêsiŋ iŋ gitôm ayô tò têŋ ndoc dinda kôc iŋ. ɻahu bu iŋlu sêlic bu iŋ balêkoc ti anĝô, ma sêtôc dau tu yom naŋ kiŋ Isip-ŋga gic atu naŋ-ŋga dom. ²⁴ Ma têŋ ndoc Moses tiatu, naŋ iŋ kêŋ whiŋ Anötö dec tec bu sêsam iŋ bu Parao atuwê ndê balê. ²⁵ Iŋ tec bu mbo ti atac ɳayham tôm ɳasawa apê tu mêtê sac-ŋga whiŋ Parao ndê lau, ma gêlic ɳayham bu hôc ɳandê ti ɳawapac whiŋ

Anötö ndê lau. ²⁶Iŋ gêlic lêŋ mayan-ŋga naŋ gic waê Anötö ndê Mesaya bu ŋayham hôc gêlêc lau Isip si awa ti gêŋ ŋayham-ŋayham hoŋ su. ɻahu bu iŋ takwê ndê ɻaolî ŋayham, naŋ iŋ oc tap sa tijambu. ²⁷Iŋ kêŋ whinj, dec hu gameŋ Isip-ŋga siŋ, ma töc dau tu kiŋ Isip-ŋga ndê atac ɻandê-ŋga dom. Iŋ puc dau dôŋ ma kalhac ɻanya, ɻahu bu iŋ gêlic Anötö, naŋ lau dan sêlic su dom. ²⁸Iŋ kêŋ whij Anötö dec sôm têŋ lau Israel-ŋga bu sêmasaŋ Pasowa tôm Anötö sôm, ma sêse domba ɻadac pi gatam ɻac si andu-ŋga. Ma ɻaléŋ dinaj aŋela naŋ gic balêkoc ŋgac mbêc Isip-ŋga hoŋ ndu, naŋ kêlêc lau Israel-ŋga si andu hoŋ.

²⁹Lau dau sêkêŋ whij Anötö naŋ gêlêc Gwêc Koc sa, dec sêlom gitôm sêŋsêlêŋ sêmbo gameŋ basô si. Magoc têŋ ndoc lau Isip-ŋga bu sêlom sêŋkuc ɻac, naŋ gwêc kêgatöc ɻac ahuc e sêñom gwêc su ma siŋga.

³⁰Tijambu lau Israel-ŋga sêkêŋ whij Anötö, dec sêŋsêlêŋ sêŋgihi malac Jeriko tôm bêc 7 e malac dau ɻatuŋbôm ku sa. ³¹Magoc Anötö sej awhê mockaiŋ-ŋga Rahab su whij lau dangapêc malac dinaj-ŋga dom. ɻahu bu muŋ-ŋga Rahab dau töc asê bu iŋ kêŋ whij Anötö, têŋ têm iŋ kôc lau Israel-ŋga si lau sêtip gameŋ Kanan-ŋga sa ti yom malô.

³²Ma lau sêkêŋ whij ɻanya-ŋga daësam sêmbo, tôm Gideon, Barak, Samson, Jepta, Dawid, ma Samuel ti Anötö ndê lau propet ɻatô. Magoc ɻasawa mba bu wasôm yom pi ɻac tigeŋ-tigeŋ. ³³ɻatô sêkêŋ whij ɻanya, dec sêku kiŋ gameŋ ɻatô-ŋ ga dulu. ɻatô sem gôliŋ lau Israel-ŋga ti sêngilí ɻac bu sêsa si lêŋ gitêŋ. Ma Anötö gic bata yom têŋ ɻac bu yob ɻac. Tu lau ɻatô si sêkêŋ whij-ŋga dec Anötö kêgapic layon si whasun ahuc, ³⁴ma kêgaho ya ɻa-ɻandê su yêc ɻatô, ma yob ɻatô bu sêlhô su yêc ɻacyo si bienj. Lau ɻatô ɻac lau licwalô mba, magoc tu ɻac si sêkêŋ whij-ŋga, dec Anötö kêŋ ɻanya têŋ ɻac. ɻac sêti lau siŋ-ŋga ti ɻaclai atu, ma sêku lau apa si lau siŋ-ŋga dulu. ³⁵Lauwhê ɻatô sêkêŋ whij Anötö, dec iŋ uŋ ɻac si balêkoc ŋgac naŋ sêmbac ndu su, naŋ sa sêmeŋ sêmbo sêwhij ɻac tiyham. Ma lau sêkêŋ whij-ŋga ɻatô, naŋ sic ɻac ɻa sö e sêmbac ndu. Magoc lau dau sêtec bu sêsec si sêkêŋ whij ahuc tu bu sênen dau si yêc ɻandê dinaj, ɻahu bu sêkêŋ bata bu Anötö gitôm bu oc uŋ ɻac sa, ma kêŋ ɻac sêmbo ɻayham en. ³⁶ɻatô, lau sêsu ɻac susu, ma sêhi ɻac ɻa sö, ma ɻatô sêso ɻac dôŋ ma sêkêŋ ɻac sêndöc gapocwalô. ³⁷Sêtuc ɻatô ɻa hoc ndu, sêhê ɻatô ɻa sege kic gi lu, ma ɻatô naŋ lau siŋ sêkuŋ ɻac ndu ɻa bienj baliŋ. ɻac sêsoč ɻakwê sac-sac naŋ sêmasaŋ ɻa domba ti naniŋ ɻamlic, sêpônda dau ɻandô, ma lau sêkêŋ kisa ɻac ti sêkôm ɻac ɻayom. ³⁸ɻac sêngihi sêmbo gameŋ sawa ti gameŋ lôc-ŋga gitôm lau waêmba, ma sêndöc hoc ɻasun ti suŋ naŋ yêc nom. Magoc tu ɻac si sêkêŋ whij-ŋga dec Anötö gêlic ɻac ɻayham kêlêc, hôc gêlêc lau nom-ŋga hoŋ su.

³⁹ɻawaê pi lau hoŋ dinaj si sêkêŋ whij yêc tu bu whê ɻac sa têŋ yac-ŋga. Magoc ɻac si dan gêlic ɻandô naŋ Anötö gic bata têŋ ɻac, naŋ dom. ⁴⁰ɻahu bu lêŋ ɻayham andô naŋ Anötö kêmasaŋ bu êmwasiŋ yac lau têm

kwhahic dec-ŋga, naŋ gic waē ŋac lau dau sêwhiŋ. Ma yac hoŋ oc datap sa dawhiŋ dauŋ.

Taŋtiŋ Yisu ma dalhac ŋaŋga

12 ¹Lau hoŋ dinaŋ sêmuŋ yac su, ŋac lau toŋ atu andô, ma sêtôc lêŋ dakêŋ whiŋ-ŋga ŋayham têŋ yac tu taŋkuc-ŋga. Tu dinaŋ-ŋga dec dakac dauŋ su yêc gêŋ hoŋ naŋ kalhac yac ahuc tu taŋkuc Yisu-ŋga, ma yêc mêtê sac naŋ bu êntôm yac ma kôm yac dapeŋ. Ma tanti ŋaŋga dapêŋ lêŋ naŋ Anötö gic bata tu tanti daho-ŋga ma dahu siŋ dom. ²Tanti ma taŋtiŋ Yisu, bu iŋ ti yac neŋ dakêŋ whiŋ ŋahu, ma iŋ oc ndic dabiŋ yac neŋ dakêŋ whiŋ. Iŋ kêyalê bu iŋ ndê mbac ndu oc ti lêŋ atac ŋayham-ŋga tiŋambu, ma tu dinaŋ-ŋga iŋ puc dau dôŋ tu hôc ŋandê a gicso-ŋga, ma hêgo dau tu maya atu naŋ gic lêŋ dinaŋ ŋawaê, naŋ dom. Ma kwhahic dec iŋ pi undambê g i ndöc Anötö ndê pôŋ atu ŋa-andô-ŋga. ³Akôc gauc pi Yisu, ma pi lêŋ kisa-ŋga naŋ lau sac sêkôm têŋ iŋ. Iŋ hôc kisa dau magoc kalhac ŋaŋga, dec tôc dôhôŋ ŋayham têŋ mac bu aŋkuc, ma bu nem mac sa bu kwampac sa ma ahu nem akêŋ whiŋ siŋ dom.

Anötö kêmatôc lau naŋ iŋ atac whiŋ

⁴Mac ahôc ŋawapac tu saê ti kisa naŋ lau sac sêkêŋ têŋ mac-ŋga, magoc sêkôm e sêkêc mac nem daŋ ndê dac siŋ su dom. ⁵Bocke? Mac aŋlhiŋ Anötö ndê yom, naŋ kêgilí mac bu alhac ŋaŋga, naŋ siŋ, a? Yom dau sam mac bu Anötö atui awhê ma ŋgac, ma sêto yêc bocdec bu:

Aneŋ balêkoc awhê ma ŋgac, Pômdau bu êmatôc mac, me bu kêŋ ŋawapac têŋ mac bu whê nem gauc sa pi nem giso, naŋ alic tôm gêŋ ŋambwa dom, ma lic ŋakam sa tu aŋkuc iŋ-ŋga dom. ⁶Iŋahu bu Pômdau kêmatôc lau naŋ iŋ atac whiŋ ŋac, ma lau naŋ iŋ kôc ŋac sa sêti iŋ ndê balêkoc, naŋ iŋ kêŋ ŋandê têŋ ŋac. [Prov 3:11-12]

⁷Mac aŋyalê bu dambai nom-ŋga hoŋ sêmatôc si balêkoc tu bu sêndôhôŋ ŋac bu sêŋkuc lêŋ ŋayham-ŋga. Ma bocdinaŋ Anötö bu êmatôc mac, naŋ alhac ŋaŋga. Bu gêŋ dau tôc asê bu iŋ gêlic mac bu iŋ ndê balêkoc solop. ⁸Ma Anötö kêŋ ŋawapac têŋ iŋ ndê balêkoc hoŋ tu bu êndôhôŋ ŋac-ŋga. Iŋ bu kêŋ têŋ mac dom, dec oc tôc asê bu mac atôm balêkoc ŋasawa-ŋga, ma Anötö ndê balêkoc solop dom. ⁹Ma têŋ ndoc damaŋi nom-ŋga sêmatôc yac, naŋ dalic ŋac sac dom, magoc datoc ŋac sa. Bocdinaŋ dasôc Damaŋ undambê-ŋga ŋapu hôc gêlcê damanji nom-ŋga su dandic ŋawaê. Iŋahu bu iŋ ti ŋadau yac neŋ gatuŋ, ma iŋ kêmatôc yac tu bu daso mwasiaŋ dandöc taŋli-ŋga dom. ¹⁰Damaŋi nom-ŋga gauc gêm bu sêndôhôŋ yac tu bu dasa lêŋ ŋayham-ŋga, ma ŋac si matôc iŋ gêŋ ŋasawa apê-ŋga eŋ. Magoc A nötö kêyalê gêŋ bocke naŋ oc nem yac sa ŋandô, dec kêmatôc yac tu bu dati lau dabuŋ-ŋga, datôm iŋ dau. ¹¹Têŋ ndoc yac bu dahôc ŋawapac tu êmatôc yac-ŋga, naŋ oc kôm yac atac

ŋayham dom, magoc oc kēj ŋandê tēj yac. Magoc tiŋambu yac tanyalê bu ŋawapac dau gêm yac sa bu dambo ti yom malô, ma kêdôhôj yac bu dasa nej lēj gitêj ej.

¹² Tu dinarŋ-ŋga dec mac nem lau naŋ si amba tibalê, me gahiduc tigoloŋ tu wapac naŋ sêhôc-ŋga, naŋ apuc ŋac dôŋ bu sêlhac ŋanya tiyham. ¹³ Amasaŋ seŋ gahim-ŋga tisolop, bu lau gahi sac naŋ sêŋkuc mac, naŋ sêpeŋ ma sêtisac dom, magoc ŋayham sa tiyham.

Dayob dauŋ bu daso Anötö ndê mwasiŋ dom

¹⁴ Aŋsahê ŋanya bu ambo awhiŋ lau hoj ti yom malô, ma bu asa nem lēj dabuŋ ej. Bu asa naŋ sa lēj dabuŋ dom, naŋ oc tôm dom bu lic Pômdau ma mbo whiŋ iŋ. ¹⁵ Ayob daôm ŋapep bu mac nem daŋ so Anötö ndê mwasiŋ dom, ma bu ŋasili mêtê sac-ŋga lêc tiyham yêc mac-ŋga dom. Bu mêtê sac dau gitôm gêj ŋamakic ma oc kēj ŋawapac têj lau daêsam, ma kôm ŋac ŋadômbwi sa yêc Anötö aŋgô-ŋga. ¹⁶ Ayob bu mac nem daŋ sa lêj mockaiŋ-ŋga dom, me gauc nem gêj nom-ŋga êŋlêc dom, ma êŋlhiŋ Anötö siŋ gitôm Iso, naŋ hu ndê wapa lêŋsêm ŋgac mbêc-ŋga siŋ, tu nej gêj dim tigerŋ-ŋga. ¹⁷ Mac aŋyalê su, bu tiŋambu iŋ tac whiŋ bu wêkaiŋ ndê gêj lêŋsêm dau tiyham, dec ndac damba Jakob bu nem mbec iŋ. Magoc damba tec iŋ dec kôm dom. Iŋ taŋ dau ndu, ma kêsahê ŋanya bu kac damba ndê ŋalôm kwi, magoc tôm dom.

Lôc Sainai ma Lôc Sayon sêti dôhôj pwac lu-ŋga

¹⁸ Lau Israel-ŋga sêtigasuc Lôc Sainai tu sêtap pwac akwa sa-ŋga. Magoc lôc naŋ mac atigasuc tu akôc pwac wakuc-ŋga, naŋ lôc kaiŋ daŋ dau-ŋga. Lôc Sainai dau kalhac nom, ma lau Israel-ŋga sêlic ya atu, ma ŋasec ti sômôm ma mbu lalahi atu gêm, yêc lôc dinaŋ. ¹⁹ Ma ŋac sêŋgô Anötö ndê dahuc ma iŋ dau ndê awha, e sêtöc dau ma sêteŋ bu sêŋgô tiyham dom. ²⁰ Bu Anötö gic yomsu ŋac ma sôm bu ŋamalac me bôc bocke bu meŋ êmpiaŋ lôc dau, naŋ sêtuc iŋ ŋa hoc ndu. Lau Israel-ŋga sêlic bu yomsu dau kēj ŋawapac atu têj ŋac. ²¹ Ma Moses gêlic gêj hoj dinaŋ ma kôm iŋ töc dau ma kêtitec ŋandô.

²² M agoc tu mac nem akêŋ whiŋ-ŋga dec tôm mac ahôc asê Lôc †Sayon, naŋ malac Jerusalem wakuc naŋ yêc undambê, ma Anötö Taŋli ŋadau ndê malac. Mac ahôc asê ajela tausen ma tausen naŋ sêkac sa sêmbo gameŋ dinaŋ ti atac ŋayham atu. ²³ Ma mac asôc Anötö ndê gôlôwac dabuŋ ŋalôm, ma ambo awhiŋ yac lau naŋ iŋ gêlic yac datôm iŋ ndê balêkoc mbêc, ma to yac nej ŋaê sa yêc undambê. Mac atigasuc Anötö dau, naŋ oc êŋsahê lau hoj pi ŋac si mêtê. Ma mac ahôc asê gameŋ naŋ lau gitêj naŋ Anötö gic dabij ŋac, naŋ si gatu sêmbo. ²⁴ Ma mac atigasuc Yisu, naŋ ti pwac wakuc ŋa-ŋgac ŋalhu-ŋga. Ma mac atap mwasiŋ atu sa, tu dac naŋ iŋ kêc siŋ tu êŋgwasinj mac nem sac su-ŋga. Muŋ-ŋga, Abel ndê dac ta yom pi

tēj Anötö bu kēj ḥagēyō ô iŋ ndê dac. Magoc Yisu ndê dac ti ḥahu datap mwasiŋ sa yēc Anötö-ŋga, dec hôc gēlēc Abel ndê su.

Dalic Anötö ndê puc gitōm gēj ḥambwa dom

²⁵B ocdinaŋ apōc daŋamsur ahuc tēj yom naŋ Anötö sōm tēj mac, naŋ dom. Lau Israel-ŋga sēŋgō Anötö awha kēj puc ḥac yēc nom, ma ḥac naŋ sētec bu sēŋgō iŋ ndê y om, naŋ sēlhō su yēc iŋ ndê matōc dom. Bocdinaŋ yac lau naŋ Anötö kēj puc yac akēj undambē, naŋ bu dapuc dōmwēj iŋ, dec oc tōm dom andō bu dalhō su iŋ ndê matōc.

²⁶Tēj ndoc Anötö sōm yom yēc Lōc Sainai, naŋ iŋ awha kōm nom wiwic sa. Ma tiŋambu, tēj ndoc daŋ tiyaham iŋ gic bata yom, tōm sēto yēc bocdec bu:

Tēm daŋ tiyaham aō oc waŋwic gameŋ tiyaham, magoc waŋwic
gameŋ nom-ŋga tawasē dom, undambē whiŋ. [Hag 2:6]

²⁷Iŋ sōm bu kōm gēj dau dim daŋ tiyaham, ma yom dau hēganōj tēm naŋ iŋ oc ēŋwic gēj undambē ti nom-ŋga hoŋ naŋ iŋ kēj. Ma gēj naŋ bu yēc ḥapaŋ-ŋga dom, naŋ oc wiwic sa e niŋga. Ma ḥalēj dinaj, gēj naŋ wiwic dom oc gacgeŋ sēlhac.

²⁸Anötö gic bata tēj yac bu yac oc dawēkaiŋ gameŋ naŋ oc wiwic ma niŋga dom. Tu dinaj-ŋga dec danem daŋge iŋ, ma danem akiŋ iŋ ḥalēj ḥayham naŋ tōm bu ndic iŋ tandō ḥayham. Dakōm ti datoc iŋ sa ma datōc iŋ, ²⁹ḥahu bu yac neŋ Anötö ndē ḥaclai gitōm ya atu, naŋ gitōm bu neŋ gēj sambob su.

Sakiŋ naŋ gic Anötö tandō ḥayham

13 ¹Ambo ti atac whiŋ asidōwai ḥapaŋ. ²Aŋlhiŋ daōm siŋ dom bu akōc lau aŋgō batac sa ma andic ya ḥac. ḥahu bu lau ḥatō naŋ sēkōm bocdinaŋ, dec sic ya aŋela magoc sem gauc. ³Ma gauc nem lau sēkēj whiŋ-ŋga naŋ sēndōc gapocwalō, ti ḥac naŋ lau sēkēj kisa ḥac, ma anem ḥac sa gitōm mac daōm ahōc ḥawapac dinaj awhiŋ.

⁴Mac hoŋ atoc lēŋ lauwāhē ti ḥagac sēnem dau-ŋga sa ḥapep andic ḥawaē. Awhē ma ḥagac bocke naŋ sem dau sa su, naŋ sēmbo sēwhiŋ dau ti sēsa lēŋ ḥawasi eŋ. ḥahu bu lau hoŋ naŋ sēkōm mētē mockaiŋ-ŋga, me sēndic sēmbōc-walō kic, naŋ oc sētap Anötö ndē matōc sa.

⁵Ayob daōm bu mētē atac whiŋ mone-ŋga nem mac nem ḥalōm ahuc dom. Ambo ti atac ḥayham pi gēj bocke naŋ Anötö kēj tēj mac. Bu Anötö dau sōm bu yob mac, tōm yom naŋ sēto yēc, naŋ bocdec bu:

Aō wahu am siŋ me wapuc dōmwēj am daŋ dom. [Diut 31:6, 8]

⁶Tu dinaj-ŋga dec ḥalōm pēŋ dōŋ ma dasōm yom asē tōm sēto yēc Buku Wē-ŋga bocdec bu:

Pōmdau oc nem aō sa, ma bocdinaŋ aō oc watōc dauŋ dom. Asa oc tōm bu kac aō su yēc Pōmdau ndē atac whiŋ? [BW 118:6-7]

⁷Gauc nem mac nem lau bata naŋ sêndôhôŋ Anötö ndê yom têŋ mac. Akôc gauc pi ḥac si lêŋ ḥayham naŋ sêsap dôŋ e si têm pacndê, ma aŋkuc ḥac si lêŋ sêkêŋ whiŋ-ŋga. ⁸Yisu Kilisi oc kac dau kwi-kwi dom. Ḫalêŋ naŋ iŋ mbo muŋ-ŋga, naŋ iŋ mbo kwahic dec, ma oc mbo bocdinaŋ ḥapaŋ.

⁹Ayob daôm bu yom ti mêtê wakuc naŋ so yom ḥandô, naŋ êŋsôŋ mac nem gauc e hê mac su yêc Kilisi dom. Tamkwê Anötö ndê mwasiŋ bu puc nem gatôm dôŋ, ma gauc nem gêŋ daneŋ-ŋga me ḥagôliŋ pi gêŋ daneŋ-ŋga êŋlêc dom. Bu lau naŋ sêmbo pwac akwa ḥapu ma gauc gêm gêŋ kaiŋ dinaj kêlêc, naŋ gêm ḥac sa bu sêti lau gitêŋ yêc Anötö aŋgô-ŋga dom.

¹⁰Yac tam akiŋ Anötö dambo pwac wakuc ḥapu, ma lau naŋ sem akiŋ Anötö sêmbo pwac akwa ḥapu, naŋ sêtôm dom bu sêwêkaiŋ pwac wakuc dindec ḥamwasin. ¹¹Domba ti makao naŋ dabuŋsiga ḥamata-ŋga Israel-ŋga kôc ḥadac ma sôc lôm dabuŋ Ḫalôm Dabuŋ Andô gi bu kêŋ ti da ô lau si sac ḥagêyô, naŋ lau sêkôc ḥamsôm su yêc malac ma sêpec su giŋga yêc gameŋ ḥamakê-ŋga.^f ¹²Ma ḥalêŋ tigerj Yisu hôc ḥandê ma mbac ndu yêc malac Jerusalem ḥamakê, tu bu kôm lau sêti dabuŋ tu iŋ dau ndê dac naŋ kêc siŋ-ŋga. ¹³Bocdinaŋ dahu lau Israel-ŋga si sakiŋ pwac akwa-ŋga siŋ gacgeŋ, gitôm yac dasa yêc malac Jerusalem, ma datêŋ Yisu dandi, ma dahôc yom mayar-ŋga naŋ ḥacyo sêmbaliŋ pi yac tu dakêŋ whiŋ Yisu-ŋga, naŋ dawhiŋ. ¹⁴İahu bu gameŋ nom-ŋga naŋ kwahic dec ti yac neŋ malac dambo-ŋga, naŋ malac yêc ḥapan-ŋga dom. Ma yac taŋkwê malac ḥandô naŋ oc meŋ sa tiŋambu.

¹⁵Tu Yisu-ŋga dec tampiŋ Anötö tôm bêc hoŋ. Yac lau hoŋ naŋ dasôm bu dakêŋ whiŋ Yisu, naŋ tac waê bu tampiŋ Anötö, ma yac neŋ yom tampiŋ iŋ-ŋga gitôm da daŋge ḥayham. ¹⁶Aŋlhîŋ daôm siŋ dom bu akôm mêtê ḥayham ej, ma bu akêŋ nem gêŋ tu anem lau ḥatô sa-ŋga. Mêtê dau iŋ gitôm da naŋ Anötö gêlic ḥayham whiŋ. ¹⁷Danjam wambu lau bata naŋ sêyob mac lau akêŋ whiŋ-ŋga, ma asôc ḥac ḥapu, tu bu sêkôm si gweleŋ ti atac ḥayham-ŋga. Bu ḥac sem gweleŋ pi Anötö ndê yom bu sêpuc mac nem gatôm dôŋ, ma tiŋambu Anötö oc kip ḥac sa ḥapep pi gweleŋ dau. Mac bu danjam wambu ḥac ḥapep dom, dec oc kôm ḥac ḥalôm ḥawapac, ma oc tôm dom bu sênen mac sa ḥapep.

¹⁸Ateŋ mbec tu yac-ŋga, bu yac aŋsahê ḥanja bu asa mba lêŋ gitêŋ ej, ma yac ambo ti atac pa su pi yac mba lêŋ. ¹⁹Ma ateŋ mbec ḥanja bu Pômdau nem aö sa bu watap seŋ watêŋ mac waloc-ŋga sa ḥagahô.

Yom ḥambu-ŋga

²⁰Yac neŋ Pômdau Yisu ma ḥagac ḥayham yob domba-ŋga kêc ndê dac siŋ tu êmatiŋ pwac yêc ḥapan-ŋga, dec Anötö uŋ iŋ sa akêŋ lau batê-ŋga.

^f **13:11** - alic Lev 16:27. Yom pi lau Israel-ŋga si Om Atu Sêkêŋ Da ô Sac ḥagêyô-ŋga (Day of Atonement), naŋ sêto yêc Lev 16:1-34. Hibrû 13:12 bu tôc asê tiawê bu Yisu ndê mbac ndu hôc gêlêc da naŋ dabuŋsiga Israel-ŋga sêkêŋ ti yala ti yala (Hib 7:11-9:18), ma bu êŋgilí lau sêkêŋ whiŋ-ŋga bu sêŋkuc Yisu ti atac pa su ej.

Ma aö bu wateŋ Yom Malô ɻadau, Anötö dau, ²¹bu ndic dabiŋ mac bu akôm mêtê ɻayham ej ma asa nem lêŋ hoŋ tôm iŋ ndê atac whiŋ. Ma tu Yisu Kilisi ndê ɻaē-ŋga, dec aö wateŋ iŋ bu puc yac hoŋ dôŋ tu bu gêŋ hoŋ naŋ dakôm, naŋ ndic iŋ tandô ɻayham. Datoc Yisu ndê waê sa tôm bêc sambob. Yomandô.

²²O asidôwai. Aö gato bapia apê dindec bu wangilí mac bu asap lêŋ ɻayham dôŋ ɻapaŋ. Ma kwahic dec aö bu wateŋ mac bu akôc aneŋ yom hoŋ sa ma asôc ɻapu. ²³Aö wakêŋ ɻawaê têŋ mac bu sêhu yac neŋ asidôwa Timoti siŋ su yêc gapocwalô. Iŋ bu hôc asê aö ɻagahô, dec alu oc aloc ma alic mac. ²⁴Akêŋ aneŋ acsalô ɻayham têŋ mac nem lau bata hoŋ, ma têŋ A nötö ndê lau dabuŋ hoŋ bocdinaŋ. Ma lau gameŋ Itali-ŋga sêkêŋ si acsalô têŋ mac whiŋ.

²⁵Anötö ndê mwasiaŋ whiŋ mac hoŋ.